Cena numeru 15 groszy.

Pełna tabela wygranych Loterji Państwowej na str. 6-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

Dzisiejszy numer zawiera 10 stron

REPUBLIKA

Rok IX | ŁÓDŹ, SOBOTA, 21 LISTOPADA 1931 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 319

Zamach na tramwaj w Warszawie

Wóz tramwajowy najechał na ładunek materjału wybuchowego. — Trzy osoby zostały ranne.

Strejk tramwajarzy zlikwidowany. -- Pracownicy gazowni i elektrowni nie poparli akcji streikowej.

Warszawa, 20 listopada

(st) Wieczorem związek tramwajarzy, pozostający pod wpływami P. P. S. wezwał swych członków, aby natychmiast przystąpili do pracy.

O godzinie 10-ej wieczorem tramwaj linji 2a idący w kierunku Czerniakowa przed domem Nr. 213 przy ul. Czerniakowskiej najechał na ładunek materjału wybuchowego, wskutek czego został uszkodzony. Trzy osoby zostały ranne.

Na miejsce wypadku zjechały natychmiast władze śledcze. Komisja przystąpiła do zbadania materjału wybuchowego. Kilka osób aresztowano.

Przebieg wczorajszego dnia w stolicy.

Warszawa, 20 listopada.

Strejkujący pracownicy warszawskich tramwajów miejskich obradowali dziś od rana nad sytuacją zapoznając się z okólnikiem dyrekcji tramwajów, wzywającym do powrotu do pracy i przewidującym zwolnienie z pracy wszystkich tych, którzy do g. 12 w południe nie przystąpią do normalnych zajęć.

Po odbyciu kilku wieców tramwajarze zrzeszeni we wszystkich związkach z wyjątkiem związków PPS przystąpili o g. 11,30 do pracy i wyprowadzili na miasto około 300 wozów tramwajowych i połowę kompletu wozów autobusowych.

Charakterystyczne jest że w warsztatach tramwajowych do pracy zgłosili się robotnicy znani z przekonań i działalności komunistycznej.

Tramwajarze z pod znaku PPS. do pracy nie przystąpili i w kilku punktach miasta napadli na wozy tramwajowe, kursujące jeszcze pod eskortą policji.

W dzielnicy żydowskiej przy zbiegu ul. Nowiniarskiej i Franciszkańskiej DOSZŁO DO POWAŻNEJ BÓJKI NA NOŻE MIĘDZY TRAMWAJARZAMI. Szyby w wagonie tramwaju wybito. 4 napastników policja aresztowała. Na wiecu odbytem przez tramwajarzy z pod znaku PPS postanowiono strejk prowadzić aż do zwycięstwa, ale uchwała ta pozostanie chyba na papierze, gdyż

STREJK FAKTYCZNIE JEST ZAŁAMANY,

tembardziej, że wodociągi warszawskie oraz gazownia i elektrownia wbrew spodziewaniu socjalistów do strejku nie przyłączyły się.

Cło na surowce włókiennicze?

Sekcja rolna posłów i senatorów B.B. domaga się poparcia lniarstwa.

Specjalna komisja włókiennicza ma być utworzona przy prezydjum rady ministrów.

Warszawa, 20 listopada

Na odbytem w dniu 9 b. m. zebraniu sekcji rolnej posłów i senatorów grupy regionalnej krakowskiej B. B. W. R., przy udziale delegatów władz państwowych i samorządowych oraz grupy regionalnej posłów i senatorów z Wilna, Lublina, Lwowa i Brześcia n/B. oraz zaproszonych gości, powzięto następujące uchwały:

Po rozpatrzeniu całokształtu zagadnień, związanych z t. zw. sprawą lniarską w Polsce, zebrani wyrażają przekonanie, że jednym z pierwszych i nieodzownych warunków rozwiązania trudności gospodarczych, w jakich obecnie Polska się znajduje — jest zrewidowanie dotychczasowej polityki w dziedzinie surowców włókienniczych.

Zapoczątkowanie zdrowej polityki włókienniczej, zgodnej z bieżącemi, realnemi gospodarczemi postulatami kraju i zabezpieczającej interesy państwa na przyszłość, zdaniem zebranych, winno się rozpocząć od wprowadzenia ceł organizacyjnych na wszystkie bez wyjątku surowce włókiennicze.

Aby to zarządzenie okazało się w praktyce celowem i skutecznem, niezbędne jest jednoczesne powołanie stałej komisji włókienniczej przy prezesie rady ministrów dla wyzyskania działania powyższych ceł organizacyjnych w kierunku:

1) skierowania importu surowców z zagranicy do portów polskiego obszaru celnego; 2) ustalenia rocznych kontyngentów surowców, sprowadzać się mających za cłem ulgowem, celem zabezpieczenia pojemności rynku krajowego dla surowców produkowanych, lub mogących być produkowanemi w kraju, jak len, konopie, wełna celuloza drzewna dla wyrobu jedwabiu sztucznego, bawełny sztucznej, tkanin drzewnych, zgodnie z bieżącemi interesami rodzimej produkcji rolniczej i przemysłowej.

Pozatem, powołanie komisji włókienniczej, jako organu doradczego jest uzasadnione ostrym kryzysem przez jaki przechodzi polski len, konopie oraz owca, którego przezwyciężenie wymaga stale działającej w okresie kryzysu jednoczesności i zgodności zarządzeń, wynikających z zamierzeń resortów rządowych bezpośrednio zainteresowanych w dziedzinie naszej polityki włókienniczej (ministerstwa: rolnictwa, przemysłu i handlu, spraw wojskowych i skarbu).

W zakresie lnu zebrani uchwalili co następuje:

Uprawa i przeróbka lnu winny być otoczone specjalną i zapewniającą opłacalność — opieką rządu; w tym celu należy: 1) kontynuować prowadzenie badań i prac nad podniesieniem uprawy oraz moczeniem, względnie roszeniem i międleniem lnu; 2) stworzyć przemysł, przerabiający włókno lniane na przędzę i tkaniny; 3) zapewnić zbyt na wyroby lniane krajowe, przedewszystkiem w drodze uprzywilejowania przy zakupach materjałów włókienniczych przez instytucje państwowe i samorządowe; 4) wprowadzić natychmiast ochronę celną przed nadmiernym przywozem bawełny, juty, sizalu i manilli, a także celem uniemożliwienia przywozu lnu i konopi z zagranicy; 5) popierać właściwą organizację handlu lnem oraz prace, zmierzające do przyszłej standaryzacji włókna, a także prace badawcze nad kotonizacją lnu, celem zużytkowania włókna gorszych gatunków.

Minister Pieracki u Marszałka Piłsudskiego.

Dwugodzinna konferencja w Belwederze. -- Naradzie tej przypisują wielkie znaczenie.

Warszawa, 20 listopada.

Marszałek Piłsudski przyjął dziś w południe na dłuższej audjencji w Belwederze ministra spraw wewnętrznych Bronisława Pierackiego, zastępującego nieobecnego w Warszawie premjera Prystora. Konferencja Marszałka Piłsudskiego z min. Pierackim

TRWAŁA OKOŁO 2 GODZIN I W KOŁACH POLITYCZNYCH PRZYPISUJĄ JEJ DUŻE ZNACZENIE.

Marszałek Piłsudski od dłuższego czasu nie przyjmował w Belwederze nikogo z członków rządu. W obecnej sytuacji politycznej panującej szczególnie w dziedzinie resortu spraw wewnętrznych konferencja kierownika tego resortu a zarazem tymczasowego szefa rządu z Marszałkiem Piłsudskim oczywiście nie będzie pozbawiona pewnych rezultatów.

P. Kirtiklis — wojewodą pomorskim.

Warszawa, 20 listopada.

Dowiadujemy się, że dekret o nominacji wicewojewody łódzkiego Stefana Kirtiklisa na stanowisko wojewody pomorskiego został podpisany przez Prezydenta Rzeczypospolitej i doręczony p. Kirtiklisowi. Dotychczasowy wojewoda pomorski Wiktor Lamot przechodzi w stan spoczynku.

Wojewoda Pomorski p. Kirtiklis obejmie swe urzędowanie w Toruniu już 21 b. m. Stanowisko wicewojewody łódzkiego opróżnione przez powołanie p. Kirtiklisa do Torunia nie zostało jeszcze obsadzone.

Z pośród kandydatów na stanowisko wicewojewody łódzkiego w kołach dobrze poinformowanych wymieniają w pierwszym rzędzie nazwisko starosty grodzkiego w Łodzi p. Dychdalewicza.

Działalność i nastroje w „Centrolewie"

w zeznaniach dalszych świadków obrony

W dniu dzisiejszym sąd przystąpił do dalszego badania świadków obrony, jednak już mniejszego „kalibru", których zeznania dotyczyły fragmentów poszczególnych przemówień posłów Bagińskiego, Putka i Sawickiego.

Pierwszy zeznaj **b. senator i wiceprezes klubu „Wyzwolenie" Nocznicki.** Przed stołem sędziowskim ukazuje się postać sędziwego starca z wielką siwą brodą. Nocznicki ma wygląd prawdziwie patrjarchalny. Zeznaje w sposób bardzo spokojny i powściągliwy. Świadek twierdzi, że „Centrolew", do którego należy „Wyzwolenie", miał jeden tylko cel, a mianowicie obronę konstytucji.

Adw. Graliński: — Panie senatorze, czy w pańskim rozumowaniu nie naruszano konstytucji?

— Była o to poważna obawa.

— Czy obawiano się zamachu na wsi?

— Obawa zamachu jest rzeczą dawną. Byłem ministrem w roku 1916 i w roku 1919 w rządzie Moraczewskiego i wówczas już zrobiono na nas zamach. Prądy do zamachów mają w społeczeństwie polskiem duży oddźwięk.

W dalszym ciągu świadek twierdzi, że chłopi pragną jedynie poszanowania prawa.

Zeznania wieśniaków.

Po wysłuchaniu tych zeznań sąd przesłuchał jeszcze kilku świadków wieśniaków z Marszowic, którzy opowiadali o wystąpieniach posła Bagińskiego na odbytych tam wiecach. Znów powraca kwestja, czy Bagiński mówił, że należy uzbrajać w pałki czy w laski, a chłopi utrzymują, że „pałka i laska to jedno".

Obrona: — Czy mówca ubliżał któremuś z ministrów, mówiąc, że jest warjatem?

— Nie.

— A o gwoździach w głowie czy mówił?

— O gwoździu mówił. Mówił, że BB chce zmienić konstytucję i myśmy się pytali co o tem myśli Marszałek Piłsudski. Na to Bagiński odpowiedział, że na tym punkcie Marszałek ma gwoździa.

— Jak świadek to rozumiał?

— A no, że ma klina.

Następny świadek **wieśniak Jan Blistek** robi wrażenie człowieka, który doskonale się orjentuje o co obronie chodzi w tych pytaniach z gwoździem. — Twierdzi, że Bagiński mówił, że Marszałek **w tej kwestji ma największego gwoździa w głowie.** Znów powraca kwestja lasek i pałek. Świadek utrzymuje, że poseł Bagiński, wzywając by udano się na kongres, powiedział tylko, aby każdy wziął kijek, by się podeprzeć i kromkę chleba i aby tak ruszył. Zeznania te wywołują uśmiechy niedowierzania na ustach prokuratorów.

Po zeznaniach tych kmiotków staje przed sądem **prof. Kalinowski** b. senator i poseł. Powiada on, że zna dokładnie akcję „Centrolewu" i może stwierdzić, że nie istniały tam i nie istnieją tendencje dla przeprowadzenia zamachu siłą.

— Znam tych ludzi od góry i od dołu, obce im są idee rewolucyjne.

Przew.: — Na czem pan opiera tę opinję?

— Na spostrzeżeniach natury psychologicznej.

Co mówią członkowie „Wyzwolenia".

Po krótkiej przerwie sąd przystąpił do wysłuchanie zeznań świadka **Jana Noska posła „Wyzwolenia"**, sekretarza naczelnego tego stronnictwa. Świadek stwierdza, że został wybrany na to stanowisko na miejsce Kazimierza Bagińskiego. Żadnej działalności zamachowej stronnictwo nie prowadzi, a w r. 1926 popierało przewrót majowy.

Prok. Rause: — Czy pan zna artykuł zamieszczony w organie panów p. tyt. „Bunt przeciwko prezydentowi, który łamał prawo"?

— Nie pamiętam.

— A tam są ciekawe rzeczy...

Adw. Sterling: — Ciekawych rzeczy też się czasem nie pamięta.

W tym momencie wstaje adw. Graliński i oświadcza, że artykuł o którym mówi **prokurator** istotnie mówił o prezydencie, **ale o prezydencie Finlandji.**

Oświadczenie to wywołuje uśmiechy na sali.

Adw. Szumański: — Musimy zaprotestować przeciwko tego rodzaju pytaniom prokuratora, które są wychwytami z artykułów i są zadawane w sposób tendencyjny.

Adw. Rause w odpowiedzi podkreśla, że cały szereg ustępów artykułów nie budzi wątpliwości co do swej treści.

Zwykły poseł...

Następnym świadkiem jest b. poseł **Andrzej Waleron,** rolnik i nauczyciel z zawodu b. prezes, a obecnie wiceprezes stronnictwa chłopskiego. Zapytany o charakterystykę działalności Centrolewu stwierdza, że w ciągu całego szeregu ostatnich lat państwowości polskiej wszyscy prezydenci od ś. p. Narutowicza począwszy byli wybierani głosami tych ... Centrolewu łącznie z głosami innych mniejszości narodowych. Charakteryzując działalność Sawickiego, świadek stwierdza, że nie zajmował on wybitnego stanowiska w stronnictwie i był tylko zwykłym posłem, który działał na terenie województwa białostockiego. Waleron opowiada o rozłamie w stronnictwie chłopskiem, dokonanym swego czasu przez posła Ledwocha i o zajęciu przez — jak się świadek wyraża — „symulantów stronnictwa", jego lokalu oraz organu prasowego. Świadek stwierdza, że mimo interwencji u władz kuratorskich właściwi reprezentanci stronnictwa chłopskiego nie otrzymali dostępu do tego lokalu i utrzymania prawa do swego pisma.

Adw. Graliński: — Co panu wiadomo o ś. p. Janie Dąbskim?

Waleron opowiada znane już szczegóły, pozostające w związku z napadem na Dąbskiego. Po chorobie wyszedł Dabski pewnego razu na spacer i został pobity przez nieznanych napastników. Wskutek otrzymanych razów i uderzeń Dąbski znów zapadł na zdrowiu, rozwinął się rak co spowodowało rychłą śmierć. Świadek stwierdza, że w komisji porozumiewawczej stronnictw opozycyjnych które stworzyły Centrolew Sawicki nie zasiadał, zaś z ramienia Wyzwolenia występowali poseł dr. Wrona i Dąbski.

Po przerwie zeznawał prezes stronnictwa ludowego dr. Wrona. Mówił on o udziale stronnictwa w „Centrolewie", a następnie odpowiadał na pytania obrońców o wystąpieniach przeciwko posłowi Rybarskiemu na terenie sejmu.

Na jego zeznaniu rozprawę wczorajszą zakończono.

Były władca Hiszpanji

ogłoszony jako zdrajca kraju

Paryż, 20 listopada.
Agencja Tel. Express

Z Madrytu donoszą: Parlament hiszpański po całonocnych obradach ogłosił dziś nad ranem wyrok, który stawia króla Alfonsa XIII-go poza prawem za zdradę kraju i złamanie konstytucji. Majątki królewskie przechodzą na własność skarbu republiki.

Jako obrońca króla Alfonsa wystąpił b. prezydent senatu hr. Romanones, który oświadczył, iż w r. 1923-im opinja publiczna przychylnie ustosunkowała się do faktu ogłoszenia dyktatury w Hiszpanji i dlatego królowi nie powinno czynić się zarzutów, iż nie zwołał parlamentu w okresie dyktatury. Zdaniem obrońcy król nie ponosi wyłącznej odpowiedzialności za klęskę Hiszpanów w Marokko. Rozprawa przed parlamentem hiszpańskim nie może być traktowana, jako proces prowadzony według wszystkich przepisów prawnych ponieważ oskarżony jest nieobecny i nie może się bronić. Obrońca zwrócił się do posłów, aby zważyli w swem sumieniu wszystkie okoliczności za i przeciw zanim wydadzą wyrok skazujący monarchę.

Ukaranie studentów krakowskich

za udział w ekscesach antyżydowskich.

Kraków, 20 listopada
(Polska Agencja Telegraficzna)

Komisja dyscyplinarna senatu Uniwersytetu Jagiellońskiego rozesłała dziś wyroki studentom zaangażowanym w zajściach studenckich ostatnich dni. 3 akademików zostało relegowanych z wszechnicy, 8 dostało nagany, 3 unieważniono trymestry, wobec trzech dalszych przeprowadzone będą specjalne dochodzenia dyscyplinarne. Komisja w orzeczeniu dyscyplinarnem stwierdza ubolewanie, że zmuszona była działać w związku z przykremi wydarzeniami.

Przygotowania Hitlera do objęcia władzy

Reorganizacja hitlerowskich oddziałów szturmowych.

Monachjum, 20 listopada
(Polska Agencja Telegraficzna)

Centrowy organ bawarski „Bayerische Kurier" donosi, że Hitler, który przy każdej okazji stara się dowieść legalności swej polityki, planuje reorganizację oddziałów szturmowych. Odnośny rozkaz Hitlera **reguluje wyekwipowanie szturmowców, ilość członków w oddziałach rowerzystów oraz rozlokowanie poszczególnych oddziałów szturmowych.** Szczególną wagę przywiązuje się do rozlokowania oddziałów, a mianowicie: umieszczenia ich w miejscowościach obcych, nie w tych, z których pochodzą, a to ze względu na większą ich aktywność w razie objęcia władzy. Niepewnych i nienadających się do specjalnych poleceń członków, należy, według rozkazu, zwolnić.

***

Monachjum, 20 listopada
(Polska Agencja Telegraficzna)

Na odbytem w Augsburgu zebraniu agitacyjnem partji nacjonalno - socjalistycznej przemawiał m. in. syn b. cesarza niemieckiego, ks. August Wilhelm. Republika niemiecka jest, zdaniem mówcy, równoznaczna z rozporządzeniami wyjątkowemi i pałką gumową. Jako bezdomny, **znalazł on znowu** ojczyznę w partji nacjonalno - socjalistycznej i jako jej pracownik czuje się godnym naśladowcą Fryderyka Wielkiego.

***

Monachjum, 20 listopada
Polska Agencja Telegraficzna).

Naczelny organ Hitlera „Völkischer Beobachter", omawiając oświadczenie kierownika partji centrowej w Hessji, odnośnie możliwości utworzenia nowego rządu, odpowiadającego obecnemu układowi sił, stwierdza, **że nie centrum, lecz trzy razy silniejsza partja nacjonalno - socjalistyczna powołana jest do dyktowania warunków i radzi, aby w Moguncji i okolicy o tem nie zapomniano.**

Aresztowanie tajemniczego osobnika,

który posiadał przy sobie dwa rewolwery oraz 35 naboi.

Warszawa, 20 listopada

(St) Policja zatrzymała na rogatce warszawskiej jakiegoś tajemniczego osobnika lat około 30, podającego się za Marjana Hałocha.

W czasie rewizji znaleziono u niego przedmioty, które wzbudziły wielkie podejrzenie. A więc w prawej kieszeni marynarki miał on rewolwer automatyczny, w lewej pistolet i 35 naboi, przyczem 33 naboje były nacięte na wzór kul dum-dum.

Na piersiach znaleziono w teczce kilka noży i kordelasy, a na piersiach kryształki, które okazały się trucizną z cjankiem potasu. Tajemniczy osobnik twierdzi, że przybył z Rosji pieszo i szedł tylko bocznemi drogami.

Policja prowadzi śledztwo w celu zdekonspirowania tajemniczego osobnika.

Katastrofa samochodowa pod Grodnem

Dyrektor i 11 artystów teatru objazdowego ranni.

Grodno, 20 listopada.
(Polska Agencja Telegraficzna)

Autobus, którym jechali artyści teatru objazdowego z Grodna do Białegostoku na widowisko „Płomienna Noc", wpadł do rowu i wywrócił się. Dyrektor teatru Krokowski i 5 artystów zostało ciężko rannych, Sześć osób odniosło lżejsze obrażenia.

Pięć osób ciężko rannych przewieziono do szpitala miejskiego w Grodnie. Życiu ich nie grozi niebezpieczeństwo.

Przedstawienie w Białymstoku zostało odwołane.

Dlaczego zmniejszyło się

bezrobocie w Anglji

Londyn, 20 listopada.

Głównym powodem zmniejszania się bezrobocia w Anglji nie jest zwiększenie zapotrzebowania na rynku pracy, lecz wyeliminowanie około stu tysięcy zamężnych kobiet z liczby otrzymujących zapomogi.

Na Wschodzie i na Zachodzie.

Toczące się w tej chwili obrady paryskie Ligi dotyczą — formalnie i oficjalnie przynajmniej — kwestji ściślej mówiąc — **wojny mandżurskiej.**

„Formalnie i oficjalnie" obowiązana jest Liga ukarać surowo Japonję: za jawne naruszenie paktu Kelloga, za jawne i szydercze posuwanie się w Mandżurji w kierunku **wręcz odwrotnym** do zaleceń Ligi. „Formalnie i oficjalnie" powinnoby teraz nastąpić — **odwołanie wszystkich ambasadorów z Tokio,** presja finansowa i ekonomiczna na Japonję — względnie nawet, gdyby powyższe środki nie starczyły, blokada morska wysp Wschodzącego Słońca...

Jakiś—Gladstonowskiego pokroju—naiwny starzec angielski w osławionych listach do wydawcy „Times'a" pisze z całą powagą i uroczystością, że postępowanie Japonji w Mandżurji... **nie było „fair - play!"**.

Opinja publiczna w Anglji — szczególnie po ostatnich wyborach — przestała się jednak bawić w takie ceremonje konserwatywnego „katonizmu" i „Daily Mail" oświadcza krótko i węzłowato — **że należy Japonję popierać!**

„Chińscy bandyci i mandaryni" reprezentują na Dalekim Wschodzie element anarchji — flaga japońska reprezentuje — **„ład i porządek".**

Żądania „Covenautu" genewskiego w stosunku do Japonji są „oczywistym humbugiem".

Tyle — organ konserwatystów angielskich..

Za **głosem tym kryją się, oczywista,** realne interesy. Ktokolwiek przegląda uważnie biuletyny **manchesterskiej giełdy towarowej** — tego udenzyć musiał fakt, iż deprecjacja funta spowodowała bardzo **nierównomierny** wzrost zapotrzebowania na tkaniny angielskie ze strony poszczególnych rynków: gdy ze Szanghaju, Kantonu i Nankinu stale napływają zamówienia na tkaniny białe i kolorowe — Bombaj i Kalkuta zdradzają wciąż jeszcze **minimalne zainteresowanie produkcją Lankaszyru!**

Oddziaływanie czynnika politycznego — niezależnie od dumpingu walutowego — jest tu całk'em przejrzyste.

Mimo calej obecnej tanjości bawełnianych tkanin angielskich, Indje, ze względu na fatalny przebieg konferencj Okrągłego Stołu, bojkotują nadal najpoważniejszą gałęź przemysłu angielskiego — Chiny ze względu na bojkot towarów japońsk'ch, stały się dobrymi odbiorcami dla Anglj'.

Jakiż cel miałoby dla rządu „jedności narodowej" w Anglji — **godzenie na gwałt i pośpiesznie, Chin z Japonją?**

Intencje i sympatje konserwatystów angielskich znajdują pełny oddźwięk i zrozumienie we francuskich kołach rządowych i nieszczęsny Briand przeżywa coś w rodzaju **„rozdwojenia osobowości"**: minister spraw zagranicznych Francji musi popierać agresywną politykę Japonji, a w tejże osobie umieszczony przewodniczący Rady Ligi musi ratować pozory pacyfizmu genewskiego.

* * *

Gdy tak oto przedstawiciele państw europejskich z amerykańskim „obserwatorem" sprawują oficjalnie „sąd" nad dwoma najpotężniejszemi narodami **RASY ŻÓŁTEJ** — za kulisami i nieoficjalnie toczyć się będą narady i spory w **kwestji życia i śmierci dla całej rasy białej!**

Pertraktacje bezpośrednie między Francją a Niemcami w spraw'e dalszych spłat reparacyj zazębiły się o problemat, który staje się coraz bardziej wielkim, ropiejącym wrzodem międzynarodowych finansów.

Problemat **7-miljardowego długu krótkoterminowego Niemiec,** który poprostu „wybuchł" latem bieżącego roku — wisi od tego czasu jak miecz Damoklesa nad Europą.

Z chwilą, gdyby się miało w całej oczywistości okazać, że tego krótkoterminowego długu — z tego czy owego powodu — Niemcy nie będą w stanie spłacić, okropny „choc" finansowy w Europie i Ameryce jest poprostu nieunikniony.

Przez wprowadzenie ograniczeń dewizowych w Niemczech, przez etatyzację 2 najpotężn'ejszych „D"-banków — te prywatne, krótkoterminowe długi przedsiębiorstw i banków niemieckich zostały poprostu „zetatyzowane" — zostały przekształcone na jeden potężny „upaństwowiony", ściślej mówiąc „odkomercjalizowany", dług Rzeszy Niemieckiej. Termin jego spłaty został na zasadzie t. zw. „Stillhalteabkomen" sprolongowany do końca lutego.

Cóż wtenczas?

Jest rzeczą oczywistą, że Niemcy w tym terminie tego długu **nie spłacą** — że w najlepszym wypadku będą go ratami w ciągu 3 do 4 lat z nadwyżki swego bilansu handlowego spłacać. Ale wtenczas spłaty reparacyjne są znowu niemożliwośc ą!

I oto wybuchł między Francją a krajami anglosask'emi (wraz z innemi wierzycielami Niemiec) zac'ęty i nieukończony spór — **o pierwszeństwo do spłat niemieckich.**

Coraz bardziej się okazuje, że problemat ten staje się osią centralną polityki międzynarodowej, że dokoła niego toczyły się dyskusje podczas w'zyty Lavala w Ameryce, że o nim mówił Mac Donald, gdy w Guild - Hall groził światu „rewolucją" — że wreszcie z tegoż samego powodu panuje takie zdenerwowanie w kołach finansowych Szwajcarji, Holandji i w krajach skandynawsk'ch.

Stanowisko Francji w tej sprawie poddał najostrzejszej krytyce słynny ekonomista szwedzki, **prof. Cassel.** Pisze on, iż „absurdem jest przypuszczać, że **kraje wierzycieli prywatnych,** które dotychczas de facto przez swe pożyczki dla Niemiec spłaty reparacyjne umożl'w'ały i którym obecnie grozi, że swoich prywatnych wierzytelności z Niemiec nie odbiorą — że kraje te **zgodzą się dalej przyjmować na swe rynki towary niemieckie,** płacić za nie Niemcom — **poto tylko, by Niemcy mogły sumy w ten sposób uzyskane — dalej Francji, jako reparacje, przekazywać".**

Że prof. Cassel ma rację, najlepszym dowodem ostry zatarg szwajcarsko-niemiecki!

I cóż dalej?

Mimo dwutorowej komisji bazylejskiej nie ulega wątpliwości, że **Francja nie ustąpi!**

A wtenczas — w końcu lutego, czy nieco później — musi nastąpić **pęknięcie wrzodu niemieckiego i rozlanie się dokoła wezbranej ropy...**

Czy nastąpi w ten sposób uzdrowienie światowego gospodarstwa, czy też... gangrena powszechna — przyszłość dopiero pokaże.

X.

Wojska japońskie posuwają się naprzód.

Armja gen. Maa rozbita. — Japonja godzi się na wysłanie komisji Ligi Narodów do Mandżurji.

Mukden, 20 listopada
(Polska Agencja Telegraficzna)

Japońskie wojska lotnicze zbombardowały oddział gen. Maa, złożony z 3000 ludzi w odległości 100 mil na północ od Charbina. Oddział chiński został podobno całkowicie rozbity.

Londyn, 20 listopada
(Polska Agencja Telegraficzna)

W północnej Mandżurji spadły wielkie śniegi i zapanowały mrozy. Przeciwnatarcie gen. Maa skończyło się porażką. Japończycy zajęli wczoraj miasto Lung - Kiang i przygotowują się do natarcia na Czungczau, który jest jednym z ostatnich punktów oporu wojsk chińskich w północnej Mandżurji. Gubernator Charbinu Czang - Czing - Gi objął władzę w Cicikarze i wydał odezwę do ludności, w której ogłasza niezależność prowincji.

Paryż, 20 listopada.

Dzisiejszej nocy nadeszła do Paryża nowa nota japońska, *wyrażająca zasadniczą zgodę rządu japońskiego na powołanie specjalnej mieszanej komisji badawczej, któraby w imieniu Ligi Narodów zbadała w Mandżurji zarówno istotę sporów japońsko-chińskich, jak i sposób wykonywania przez Chiny traktatów zabezpieczających życie i mienie obywateli japońskich. Komisja mogłaby również zbadać możliwości przeprowadzenia ewakuacji wojsk japońskich.*

Zgoda Japonji na powołanie komisji mieszanej może stworzyć dla rady Ligi Narodów sposób wyjścia z tragicznego prawdziwie impasu, w jakim znalazło się wysokie zgromadzenie w tej chwili. Niewiadomo jednak, czy Chiny — zwłaszcza wobec ostrego tonu ostatniej swojej noty — zgodzą się na powołanie tego rodzaju komisji, tem bardziej, że na czoło wszystkich swoich żądań wysuwa obecnie delegacja chińska postulat natychmiastowej ewakuacji wojsk japońskich z terenu mandżurskiego, uzależniając od przeprowadzenia tej ewakuacji wszystkie dalsze kroki swoje na terenie Ligi Narodów.

Paryż, 20 listopada

Dziś po południu odbyło sie nowe tajne posiedzenie Rady Ligi Narodów. Według wiadomości, które wydostały się nazewnąrz Rada wypowiedz'ała się za zwołaniem komisji dla przeprowadzenia ankiety na miejscu, o czem była już mowa wczoraj.

Moskwa, 20 listopada

Prasa sowiecka n'e wygłasza swoich sądów o ostatnich wypadkach w Mandżurji, mimo, że wypadki te bezpośrednio zahaczyły o interesy i prestiż państwa rosyjskiego. O przejśc'u wojsk japońskich przez terytorjum kolei południowo - chińskiej i zajęciu Cicikar prasa doniosła w formie krótkich depesz, pochodzących ze źródeł japońskich, względnie chińskich, bez żadnych komentarzy. W celu uspokojenia opinji publicznej, dzienniki podają, że, w związku z oświadczeniem Litwinowa z dnia 14 b. m. „przedstawiciel wojskowych władz japońskich ośw'adczył, że armja japońska zupełnie nie zamierza stawiać przeszkód ruchowi kolejowemu na wschodnio - chińskiej linji kolejowej".

Dwa krachy bankowe w Niemczech

w ciągu jednego dnia.

Berlin, 20 listopada
(Polska Agencja Telegraficzna)

Jeden z wielkich banków berlińskich Bank Handlu i Nieruchomości zawiesił wypłaty. W związku z tem zamknięte zostały 23 filje tego banku w Berlinie oraz liczne oddziały w Nadrenji. Winnym krachu jest dyrektor banku Willi Pfeiffert, przeciw któremu wystąpił prokurator Rzeszy. Dyrektor Pfeiffert zbiegł wczoraj bez śladu. Zarządzono pościg za oskarżonym o sprzeniewierzenie i sfałszowanie bilansu. Pfeiffert uciekł na chwilę przed zarządzeniem aresztowania. Pfeiffert wedle relacji rodziny zabrał ze swej willi jedynie rewolwer, tak że przypuszczaja możliwość samobójstwa.

Wobec tego jednak że Pfeiffert był zaopatrzony również w paszport zagraniczny, jest możliwość zbiegnięcia za granicę. Wszystkie posterunki graniczne zostały zaalarmowane.

Berlin, 20 listopada
(Polska Agencja Telegraficzna)

Dziś rano zawiesił wypłaty bank kredytowy w Warner. Niewypłacalność ogłosił również bank rzemieślniczy w Trewirze. Pozatem prokurator Rzeszy wdrożył dochodzenie przeciwko właścicielom domu bankowego Marcusowi i Schreiberowi, oskarżonym o sprzeniewierzenie przez spekulacje zgórą 4 miljonów wkładów. Dom ten ogłosił bankructwo, wykazując 4 i pół miljona pasywów. Po przesłuchaniu oskarżonych nastąpić ma decyzja w sprawie ich aresztowania.

3000 policjantów strzeże Grandiego

przed zamachem ze strony wrogów faszyzmu

Londyn, 20 listopada.

Pobyt ministra spraw zagranicznych Grandiego w St. Zjedn. wywołał tak wielkie wzburzenie wśród przeciwników faszyzmu, iż władze zmuszone były zastosować nadzwyczajne środki ostrożności.

Wczoraj wieczorem Bank Morgana otoczony został przez 100 policjantów ponieważ otrzymano wiadomość, iż podczas przejazdu Grandiego przez Broadway komuniści planują zamach na ten bank.

Dziś rano Grandi składa wizytę burmistrzowi Nowego Yorku Walkerowi. **3000 policjantów umundurowanych i tajnych strzec będzie ministra włoskiego przed wrogiemi demonstracjami lub zamachem.**

RADJOPROGRAM

POLSKIE RADJO — ŁÓDŹ.
SOBOTA, dnia 21-go listopada.

11.58—12.10: Sygnał czasu z Warszawy, hejnał z Wieży Marjackiej w Krakowie, odczytanie programu dziennego

12.10—13.15: Muzyka z płyt gramofonowych firmy A. Klingbeil, Piotrkowska Nr. 160.

13.15—15.50: Przerwa.

15.50—16.20: Płyty gramof. z Warszawy

16.20—16.40: Radjokronika — wygł. p. Marjan Stępowski. Tr. z Warszawy

16.40—17.10: Muzyka z płyt gramofonowych z Warszawy.

17.10—17.35: „Alkoholizm a przestępczość nieletnich" — wygł. p. Wanda Wójtowicz-Grabińska Tr. z Warszawy.

17.35—18.05: Koncert młodych talentów muzycznych. Wyk.: Abraham Krygiel (skrzypce) i Antea Van Weck (śpiew). Tr. z W-wy.

18.05—18.30: Audycja dla dzieci. Słuchowisko historyczne — pióra Marji Dynowskiej p. t. „Śpiewak królowej Kingi" Tr. z W-wy

18.30—18.50: Koncert dla młodzieży. Utwory Feliksa Nowowiejskiego w wykonaniu Ork. P. R. pod dyr. J. Ozimińskiego. Tr. z W-wy

18.50—19.15: Rozmaitości

19.30—19.45: Kalendarzyk filmowy, repertuar teatrów i płyty gramof.

19.45—20.00: Prasowy dziennik radjowy z Warszawy

20.00—20.15: „Na widnokręgu" Tr. z W-wy

20.15—21.55: Koncert lekkiej muzyki. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota, Mieczysław Fogg (piosenki) i Bolesław Buchalski (harm.) i L. Urstein (akomp.) Tr. z Warszawy.

21.55—22.10: Feljeton p. t. „Witaj jutrzenko swobody" — wygł. p. T. Nittman Tr. z W-wy.

22.10—22.40: Utwory Chopina w wykonaniu Józefa Smidowicza Tr. z Warszawy.

22.40—22.55: Dodatek do Prasowego Dziennika Radjowego, komunikaty: meteorologiczny, policyjny oraz wiadomości sport. z W-wy.

23—24: Muzyka lekka i taneczna z W-wy

AUDYCJE ZAGRANICZNE.

18.30. *Helsingfors.* „Wiktorja i jej huzar" — operetka Pawła Abrahama.

19.30. *Bukareszt.* Tr. z Opery Rumuńskiej.

19.45. *Wiedeń.* Koncert symfon.

20.00. *Sztokholm.* „Hrabia Luksemburg" — operetka Lehara.

20.30. *Budapeszt.* Koncert symfon.

20.30. *Genewa* (Sottens). Koncert symfoniczny pod dyr. Ernesta Ansermeta z udz. Gaspara Cassado.

20.40. *Wiedeń.* „Carewicz" — operetka Lehara.

21.00. *Rzym.* „Madame Butterfly" — opera Pucciniego.

Co usłyszymy przez radjo
dziś, w sobotę, dnia 21 listopada.

KONCERT Z UDZIAŁEM MIECZYSŁAWA FOGGA.

Rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja" transmituje dziś w sobotę, dnia 21 listopada, od godz. 20.15—21.55 ze studja warszawskiego bardzo interesujący koncert muzyki lekkiej.

Wykonawcami koncertu będą orkiestra „Polskiego Radja" pod dyrekcją S. Nawrota, harmonista Bolesław Buchalski i znakomity piosenkarz, dobrze znany radjosłuchaczom z częstych występów przed mikrofonem — Mieczysław Fogg (akomp. prof. L. Urstein).

W programie koncertu usłyszymy: Młyn na skale — uwertura Reissingera Tintiretto, hiszpańskie tango — Koncert Serenadę — Grünfelda, wykona orkiestra, Czy ty wiesz moja mała (hiszpańskie tango) — Furmana, słowa Hemara, A mnie się żadna tak nie podoba jak ty — walc Hemara, Hanko — tango Białostockiego — wykona p. Fogg, Lekka kawalerja — uwertura Suppe, Skarb— walc Straussa, wykona na harmonji p. Buchalski, Wspomnienie z Kairu, suita wschodnia — Armandola (Scena w świątyni i tańce, Zaklinacz wężów Taniec arabski, Nocna wyprawa korsarzy), Tango — Albeniza, wykona orkiestra, Czarowne oczy — Chaplina, Rozstanie — Górskiej, wykona p. Fogg, Obertas — Osmańskiego, Polka koncertowa, Matulu kochana, mazur Osmańskiego, wykona p. Buchalski Pieśń jesienna —Levella, Noce arabskie, boston Profesa, Poranek, idylla — Kullaka, Nad gwiazdami walc Vollstedta i Młodzież maszeruje — Lindemanna, wykona orkiestra.

UTWORY CHOPINA W WYKONANIU J. SMIDOWICZA.

W cyklu utworów Chopina usłyszymy dziś w sobotę, o godz. 22.10—22.40 w wykonaniu znakomitego pianisty prof. Józefa Smidowicza: Balladę F-moll dwa walce (As-dur, op. 64 i F-moll op. 69— pośmiertny), oraz Polonez Es-dur, napisany z towarzyszeniem orkiestry, której współudział może jednak odpaść bez szkody dla dzieła.

Polonez Es-dur, poprzedzony Andante Spianato (przyciszonem Andante), grywa się też i bez tego wstępu, gdyż obie zrazu oddzielne kompozycje Chopin połączył, nie tworzą one więc organicznej całości.

STRZELAŁ... ZE STRACHU.

Głównie — niemal nawet wyłącznie — toczyliśmy w dziejach naszych walki obronne. Rocznicę jednej z długiego szeregu takich właśnie walk obronnych obchodzimy dziś w sobotę dnia 21 listopada, to też w dniu dzisiejszym przypomni je nam p. Tadeusz Nittman w swym feljetonie radjowym, kreśląc w nim taki wzruszający do łez obrazek.

...Strzały ustają. Podchodzę bliżej. W bramie leży chłopczyna w mundurku gimnazjalnym. Lat najwyżej 12. Zrywa się służbowo na widok mej oficerskiej czapki. Pręży się jak stary wiarus.

— Co ty tu robisz?

— Stoję na posterunku i... i zimno mi bardzo!

— Dawno?

— Jeszcze wczoraj popołudniu tu mnie postawili i mieli za dwie godziny zmienić. Ale pewno zapomnieli a może niema mnie komu zastąpić...

— Ale powiedz mi poco ty właściwie strzelasz?

— No bo proszę pana porucznika noc, tyle godzin już tu siedzę i ja, ja... się boję!

Strzelał biedak ze strachu! Gdym mu jednak zaproponował, że go każę zmienić i odeślę do domu, „do mamy", łzy mu stanęły w oczach.

— Nie, nie: błagam, obywatelu poruczniku ja się chcę bić za Lwów!...

...Taką, najpiękniejszą z legend zmartwychwstającej Polski przypomni nam p. Nittman w feljetonie p. t. „Witaj jutrzenko swobody" dziś o godz. 21.55.

Z muzyki

—o—

Występ Cecylji Hansen

Niepowszednim zjawiskiem recitalu Cecylji Hansen była znaczna przewaga interpretacji pierwszej części programu, składającej się z dzieł klasycznych, nad wykonaniem utworów późniejszej daty. Zazwyczaj bywa odwrotnie: wykonawca, gwoli tradycji, zamieszcza na początku swego programu kompozycje wielkiego repertuaru, prezentuje zaś istotę swego upodobania artystycznego dopiero w utworach nowszych czasów.

Inaczej zgoła przedstawia się rzecz, gdy mowa o Cecylji Hansen. Corelli, Bach i Haendel — to dla znakomitej skrzypaczki nietylko potężne filary historyczne, ale ponadto żywa wymowa uczuć, nigdy niegasnący znicz piękna. W tej świątyni wielkiego stylu artystka wyczuwa tętno wiecznej młodości, znajduje nieprzebrane źródło głębokich wrażeń dla swego temperamentu odtwórczego.

To też dawno nie słyszeliśmy takiego wykonania Bacha, a bodaj nigdy jeszcze tak wnikliwej i pięknej interpretacji sonaty Haendla. Każda modulacja harmoniczna — to zmiana treści i nastroju, oddana z przedziwną, czarującą subtelnością. Znakomita technika smyczka pozwala artystce na bogatą kolorystykę brzmienia, stosowaną ze szlachetną prostotą i umiarem.

Poprawnie naogół towarzyszyła na fortepianie p. Bersonowa, która jednak miejscami zdradzała brak większej rutyny w sztuce akompanjamentu. Z.

Ze sportu.

Kalendarzyk sportowy na dziś i jutro.

Kalendarzyk sportowy na dzień dzisiejszy i jutrzejszy przedstawia się następująco:

Sobota, gry sportowe: Sala Gimn. Niemieckiego godz. 16-ta turniej gier sportowych z udziałem Makkabi warszawskiej.

Niedziela, Piłka nożna: Boisko WIMY godz. 9-ta Widzew II — WIMA II. Spotkanie o tytuł mistrza klasy C. Godz. 11-ta WIMA I — ŁTSG I. Spotkanie o tytuł mistrza klasy B.

Boks: Sala Filharmonji godz. 11-ta przed południem zawody bokserskie Łódź — Warszawa.

Gdy sportowe: Boisko przy ul. Ogrodowej godz. 10-ta dalszy ciąg mistrzostw w koszykówce męskiej klasy C.

Walne zgromadzenie Ligi.

Walne zgromadzenie Ligi PZPN. wyznaczone zostało na 16 i 17 stycznia. Na zebraniu tem omówiony zostanie ostatecznie sprawa reorganizacji systemu rozgrywek ligowych.

Listopad
21
SOBOTA

Dziś Ofiarowanie N.M.P.
Jutro Cecylji P. M.

Wschód słońca	7.04
Zachód słońca	3.40
Wschód księżyca	2.23
Zachód księżyca	3.09
Długość dnia	7.45
Ubyło dnia	8.19

Apel do nauczycielstwa

o udział w akcji spisu ludności

Dotychczasowy napływ kandydatów do prac spisowych okazał się zupełnie niewystarczający.

Liczba zgłoszeń wystarcza zaledwie na obsadzenie połowy ogólnej liczby okręgów spisowych na terenie m. Łodzi. W tych warunkach zachodzi konieczność powołania do prac spisowych najliczniejszych rzesz państwowo uświadomionego elementu, jakim są urzędnicy państwowi i samorządowi oraz nauczycielstwo.

Magistrat, działając w charakterze władzy spisowej, zwrócił się do poszczególnych urzędów państwowych w sprawie wyznaczenia kandydatów na honorowych komisarzy spisowych z pośród personelu tych urzędów.

Jednocześnie kuratorjum okręgu szkolnego podało do wiadomości ogółu nauczycielstwa zarządzenie p. ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego w sprawie czynnego udziału nauczycielstwa w spisie ludności.

Jak wiadomo, w czasie spisu nauka zostanie zawieszona w tych szkołach, względnie klasach, których nauczyciele będą zatrudnieni, jako honorowi komisarze spisowi.

Od gremjalnego zapisywania się urzędników i nauczycieli do akcji spisowej — zależeć będzie pomyślne przeprowadzenie spisu ludności na terenie m. Łodzi.

*

W dniu wczorajszym na skutek apelu władz spisowych, kierownictwo i cały personel nauczycielski publicznej szkoły powszechnej nr. 22 im. Emilji Plater, mieszczącej się przy ul. Nawrot nr. 12, zgłosiło akces do prac spisowych, podejmując się pełnienia funkcji honorowych komisarzy spisowych.

Należy wierzyć, iż personel kierownicy i nauczycielski wszystkich bez wyjątku szkół średnich, zawodowych i powszechnych na terenie m. Łodzi zgłosi niezwłocznie swój udział w pracach spisowych.

Zgłoszenia przyjmuje biuro naczelnego komisarza spisowego m. Łodzi (ulica Prezydenta Narutowicza nr. 2, II piętro front, codziennie, od godziny 9-ej rano do godziny 9-ej wieczór, bez przerwy).

Nowy gmach szkolny

został wynajęty przez magistrat.

Magistrat wynajął nowowybudowany dom przy ul. Grabowej nr. 10 na cele szkolne.

Dom ten, przeznaczony wyłącznie na szkołę, zostanie wykończony odpowiednio do wymogów szkolnych, na podstawie wskazówek wydziału oświaty i kultury i oddziału architektonicznego.

Nowy budynek szkolny posiada 11 sal wykładowych, odpowiednie pomieszczenia na pracownie, kancelarję i pokój nauczycielski.

Budynek ten zostanie oddany do użytku z dniem 15-go marca 1932 roku.

Księżniczka zastrzeliła przemysłowca

Młoda niewiasta zabiła swego przyjaciela, znanego kupca, B. Jana Boy'a.

Siedem śmiertelnych strzałów z brauninga.

Warszawski „Kurjer Czerwony“ donosi:

Wczoraj rano Warszawę obiegła wieść o strasznej zbrodni, dopełnionej na osobie znanego w szerokich kołach handlowych i przemysłowych stolicy **kupca i przedstawiciela wielkiej firmy szwedzkiej „Tretorn“, Branonie Janie Boy.**

Boy był właścicielem dużego magazynu artykułów gumowych, mieszczącego się w domu nr. 31 przy ul. Senatorskiej, w którym to domu zmarły zajmował także razem z matką Elżbietą i dwiema córeczkami, 6-letnią Basią i 11-letnią Genią czteropokojowe mieszkanie na pierwszem piętrze.

Z małżonką,

córka znanego przemysłowca łódzkiego,

Boy był w separacji, a w roku bieżącym. bawiąc na odpoczynku w jednem z uzdrowisk, poznał tam **młodą, 24-letnią księżniczkę Zofję Zytę Korybut-Woroniecką, właścicielkę majątku Wężowiec pod Mogielnicą.**

Między 40-letnim przemysłowcem a młodą dziewczyną zawiązał się pozornie **przelotny flirt,** który jednak powoli przerodził się

w głębsze uczucie.

Księżniczka Woroniecka zapałała gorącą miłością, a chociaż druga strona zachowywała się dość biernie,

zakochana kobieta przyjechała do Warszawy

i zamieszkała w charakterze narzeczonej w mieszkaniu Boya.

Niedawno przemysłowiec otrzymał zawiadomienie, iż do Warszawy przyjeżdża z Ameryki brat jego, człowiek niezwykle wrażliwy na punkcie moralności. Nie chcąc zrażać brata osobą księżniczki Woronieckiej, Boy zwrócił się do niej, prosząc, aby przynajmniej na czas pobytu brata w Warszawie

wyprowadziła się z jego mieszkania do hotelu.

Na tem tle między przyjaciółmi dochodziło do bezustannych scysyj, zwłaszcza, iż młoda kobieta sądziła, że ze strony narzeczonego jest to zwykły wykręt, za pomocą którego

Boy chce się jej pozbyć.

Prócz tego od dłuższego czasu Woroniecka zarzucała Boyowi niewierność.

Dzisiaj, o godzinie 9-ej rano, gdy Boy ubierał się, między nim a rozżaloną dziewczyną znów

doszło do ostrej scysji.

W pewnym momencie, księżniczka Woroniecka chwyciła leżący w szufladzie nocnej szafki brauning hiszpański i oddała w kierunku Boya

7 strzałów, raniąc go śmiertelnie.

Przed przybyciem pogotowia, Boy zmarł.

Sprawczynię strasznego mordu aresztowano.

Jest ona w stanie najsilniejszego rozstroju nerwowego. Komisarzowi policji powiedziała:

— Zabiłam go z zazdrości.

Zbrodnia młodej dziewczyny wywołała w Warszawie olbrzymie wrażenie, zarówno ze względu na osobę zamordowanego, jak i morderczyni, która pochodzi z doskonałej rodziny arystokratycznej.

Walka o płace.

Jeden strajk zlikwidowany, drugi jeszcze trwa.

(i) Jak już donosiliśmy w dniu wczorajszym, strejk w przemyśle sznurowadlarskim w Łodzi został niemal całkowicie zlikwidowany. Większość przemysłowców wyraziła zgodę na podpisanie umowy zbiorowej i z tego względu 800 robotników powróciło w dniu wczorajszym do pracy.

Wczoraj przed południem do inspektoratu pracy zgłosili się pozostali przemysłowcy, również wyrażając swą zgodę na podpisanie umowy. Ze względu na nieobecność insp. Wojtkiewicza w Łodzi,

podpisanie umowy zbiorowej nastąpi dziś przed południem.

W związku z tem strejk w tym przemyśle uważać należy za ostatecznie zlikwidowany. Pozostali strejkujący robotnicy przystąpią do pracy w poniedziałek.

**

W dniu wczorajszym upłynęło 5 tygodni od chwili proklamowania strejku w przemyśle jedwabniczym. Wszystkie fabryki w dalszym ciągu są nieczynne. Trzykrotne próby zlikwidowania konfliktu, podjęte przez inspektora pracy,

nie dały żadnego rezultatu.

W związku z tem, wśród strejkujących robotników wyłonił się projekt zwrócenia się bezpośrednio do rządu, celem wywarcia presji na przemysłowców jedwabniczych i skłonienia ich do podpisania umowy. W tych dniach wręczony ma być inspektorowi pracy specjalny memorjał do ministerstwa.

Polska otrzyma 170 milj. zł.

na uruchomienie robót publicznych.

W związku z podjętą na terenie Ligi Narodów międzynarodową akcją walki z bezrobociem w poszczególnych krajach za pośrednictwem uruchamiania zakrojonych na szeroką skalę robót publicznych, dowiadujemy się, że dla Polski brany jest w rachubę kredyt w wysokości około 160 — 170 miljonów złotych. Akcję tę ma sfinansować Bank Wypłat Międzynarodowych.

Kredyty udzielane będą na roboty o charakterze użyteczności publicznej, przedewszystkiem na budowę dróg o znaczeniu międzynarodowem, w Polsce zaś na doprowadzenie do porządku wielkiego traktu międzynarodowego Berlin — Warszawa — Moskwa. Pozatem udzielane będą z tych sum kredyty miastom na doprowadzenie do porządku ulic i dróg głównych w obrębie miast. Warszawa ma uzyskać z kwoty przeznaczonej na Polskę około 60 milj. zł. kredytu.

Prowadzone w ministerstwie robót publicznych prace nad przygotowaniem planów inwestycyj drogowych w Polsce, dobiegają już końca.

Przyznanie kredytów poszczególnym państwom przez Ligę Narodów nastąpi już w początkach grudnia. Niektóre roboty w Polsce rozpoczęte zostaną jeszcze w ciągu grudnia r. b.

Karelicki, zabójca Millera

stanie przed sądem zwykłym.

(B) Wielkie wrażenie wywołało w Łodzi zabójstwo dokonane w dniu 4 listopada b. r. w „Salonie gier sportowych“ przy ul. Piotrkowskiej Nr. 90 przez Lajba Karelickiego na osobie Bolesława Millera. Zabójca został aresztowany na miejscu popełnienia przestępstwa i osadzony w areszcie do dyspozycji władz śledczych.

Początkowo śledztwo przeciwko Karelickiemu prowadzone było

w trybie doraźnym,

dzisiaj natomiast, jak się dowiadujemy, w sprawie zabójcy Millera zaszedł zasadniczy zwrot.

Mianowicie, ze względu na skomplikowany charakter samego krwawego wydarzenia, wymagający ustalenia, czy Karelicki działał w obronie koniecznej, czy przekroczył granicę tej obrony, czy też wreszcie działał pod wpływem gwałtownego uniesienia psychicznego, przewidziany przez ustawę o sądach doraźnych 21-dniowy termin wyznaczony dla zakończenia śledztwa okazuje się w sprawie Karelickiego niewystarczający.

Ze względu więc na to, że w przepisanym terminie, to jest do dnia 25 b. m. śledztwo nie zdołałoby ustalić szczegółów, wymagających zasadniczego wyjaśnienia, zaś przebieg dotychczasowych dochodzeń raczej przemawia za tem, że teza zabójstwa z premedytacją ma bardzo słabe podstawy,

śledztwo przeciwko Karelickiemu w dalszej swej fazie prowadzone będzie w trybie zwykłym.

Termin rozprawy sądowej przeciwko Karelickiemu nie został dotychczas ustalony, natomiast dowiadujemy się, że rodzina Karelickiego zwróciła się do adw. Forelego z prośbą o podjęcie się obrony oskarżonego, przyczem jako drugi obrońca w tej sprawie wystąpi adw. Lilkier. (agr.).

Zapraszamy małych gości

Zgodnie z apelem „Republiki“ w sprawie przyjmowania na obiady dzieci rodzin bezrobotnych, zgłosili do Redakcji gotowość podejmowania małych gości pp.:

1) Bolesław Górski, Pomorska 41-a, 4 piętro, praw. of. od 3 do 4.

2) Inż. Goldflam, Kilińskiego 89, III p. front, godz. 2 po poł. (dziewczynka).

3) Sanojcka, Cegielniana 55, m. 20, godzina 3, m. 30 — dziewczynka do lat 10-ciu.

4) Dr. Kielmuc — Piotrkowska 47, front, 2-gie piętro, o godz. 1 m. 30 (dziecko chrześcijańskie)

TEATR — MUZYKA — SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dziś w sobotę premjera jednej z najciekawszych sztuk współczesnego repertuaru rosyjskiego M. Bułhakowa „Mieszkanie Zojki" W rolach popisowych: Irena Horecka i Jerzy Woskowski oraz Chojnacka, Kossocka, Łapińska, Niczewska, Skrzydłowska, Szletyńska, Woskowska, Białoszczyński, Kempa, Mroziński, Lenk, Śliwiński, Węgrzyn, Winawer i inni. Reżyserja Z Ziembińskiego. Dekoracje K. Mackiewicza.

W niedzielę i w poniedziałek wieczorem powtórzenia premjery

W niedzielę o godzinie 4-ej po poł po cenach zniżonych po raz ostatni fascynujące „Śledztwo"

Występy Opery Warszawskiej.

W środę wystawia w Teatrze Miejskim zespół artystów opery warszawskiej arcydzieło P Czajkowskiego „Eugenjusz Onegin", a w czwartek „Madame Butterfly" G. Pucciniego.

TEATR KAMERALNY.

Dziś w sobotę i w niedzielę dwukrotnie: o godz. 5-ej po poł. po cenach zniżonych i o 9-ej wieczorem rekordowe „Hau Hau" z Michałem Zniczem Przezabawne to widowisko nadaje się również dla młodzieży szkolnej

TEATR POPULARNY (Ogrodowa Nr. 18).

Dziś o godzinie 3.30 po poł. dla młodzieży i szkół dramat w 4-ch aktach Ireny Jawskiej p. t. „Łukasiński". — Bilety do nabycia w kasie teatru w cenie od 50 gr do zł 1.60.

Dziś o godzinie 8.15 wieczorem operetka „Wiktorja i jej huzar".

KONCERT PAWŁA EMERICHA.

O znakomitym pianiście Pawle Emerichu, którego koncert odbędzie się w sali Filharmonji w nadchodzący czwartek, dnia 26-go b. m., prasa zagraniczna wyraża się w następujący sposób: „Nadzwyczajna technika. Gra wysoce inteligentna o wrodzonej muzykalności. Jego przecudna gra przypomina nam niezapomnianego Hansa v. Bülowa".

Paweł Emerich grać będzie, jak podaliśmy, na podwójnej klawiaturze Moor i w tym celu będzie specjalne sprowadzony fortepian Bösendorfera z Wiednia Naszą muzykalną Łódź oczekuje przeto sensacja artystyczna w wielkim stylu — Bilety już nabywać można w kasie Filharmonji.

JUTRZEJSZY KONCERT POPOŁUDNIOWY.

Jutro, w niedzielę, o godz. 3.30 po poł. odbędzie się w sali Filharmonji zapowiedziany koncert popołudniowy Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej pod dyr. Walerjana Berdjajewa. W programie I-sza i II-ga suita „Peer-Gynt" Edwarda Griega Jako solistka wystąpi utalentowana pianistka Olga Iliwicka, która wykona z tow. orkiestry koncert fortepianowy Chopina E-moll

OFIARY
złożone w Adm. „Republiki".

1) Dla uczczenia pamięci b. p. Hermana Krotoszyńskiego, składa na Dom Starców, Pomorska 54, S. Różycki zł. 10

2) Zamiast kwiatów na grób b. p. Heleny Bergerowej, matki naszej kochanej uczenicy i koleżanki Broni, ofiaruje na Samopomoc Szkolną przy szkole powsz. Nr. 126 w Łodzi, wychowawczynie i uczenice kl. 4-ej zł. 10.

3) Zamiast kwiatów na grób b. p. Matki koleżanki p. Leonji Konowej składają kierownik i personel szk. powsz. Nr. 128 na Niedolę Dziecięcą zł. 10.

4) Dla uczczenia pamięci b. p. Hermana Krotoszyńskiego, ojca szefa naszego Zygmunta, składają na bezrobotnych Marja Rundstein, Sylwin Cybart zł. 10.

PEŁNA TABELA WYGRANYCH
2-go dnia ciągnienia I-ej klasy 24-ej loterji państwowej.

Wczoraj w drugim dniu ciągnienia I-ej klasy 24-ej polskiej loterji państwowej, główniejsze wygrane padły na numery następujące:

Zł. 100.000 — Nr. 4604.
Zł. 5.000 — Nr. 45.721.
Zł. 1.500 — Nr.Nr.: 15874, 53294.
Zł. 500 — Nr.Nr.: 155628.
Zł. 400 — Nr.Nr.: 70063, 119934, 141232.

Zł. 250 — Nr.Nr.: 18987, 25972, 36728, 43901, 46260, 46490, 50903, 66741, 98196, 131891, 140307.

Zł. 200 — Nr.Nr.: 10693, 17146, 22450, 28514, 54041, 87870, 93165, 106425, 132940.

Zł. 150 na N-ry: 5111 7329 9208 14337 15308 15581 34640 35580 43704 45202 47162 47828 52229 52280 65131 62277 74999 76285 77484 77684 88904 93519 94365 94966 105411 106470 109300 111376 121012 121457 124075 126888 126916 149355 149418 157132.

Po 100 złotych wygrały następujące numery:

2 52 61 69 83 121 42 56 90 410 566 646 57 75 724 68 859 929 61 89 1023 140 49 73 283 376 465 577 629 705 49 938 71 2015 188 212 34 65 330 495 579 89 657 963 82 3163 340 82 439 90 605 709 89 905 28 81 4020 80 218 30 303 482 97 631 779 896 915 49 62 73 79 5030 72 87 208 71 306 410 15 34 99 689 770 909 52 84 6126 98 228 81 311 22 29 480 636 58 828 963 7061 239 95 483 545 600 42 68 730 75 821 78 904 70 85 8187 218 70 328 758 72 857 968 9009 63 157 250 374 433 47 54 59 665 882 924 29 83 93 10052 103 212 60 78 776 11009 123 91 257 473 565 606 59 755 86 88 299.

12076 184 255 86 406 13 27 540 626 781 92 13122 36 317 55 457 516 923 14051 55 121 417 766 15037 240 442 548 749 939 57 73 16025 234 315 94 407 46 67 90 685 939 17143 73 210 47 388 94 416 20 792 902 18153 269 304 5 47 93 531 69 779 910 46 89 99 19219 61 370 95 422 65 559 70 673 730 35 819 25 944 88 20221 318 410 37 647 48 972 84 21155 72 802 4 94 22122 44 305 493 715 806 29 30 984 23059 101 23 206 81 320 32 464 677 93 779 862 24111 225 61 86 418 554 783 801 30 908 38 48 50 93 98 25234 443 532 61 26033 327 78 438 90 553 27019 73 171 258 308 60 95 577 766 98 982 86 28063 99 201 458 509 60 88 625 29000 31 276 709 17 805 927.

30007 49 113 389 402 732 81 862 31032 64 310 38 54 421 33 513 734 64 32333 47 61 510 605 728 43 832 45 952 33072 168 93 358 83 472 600 20 788 821 34271 86 329 31 74 452 54 74 636 729 94 35271 319 31 61 80 532 67 655 868 98 36084 147 265 82 315 18 423 93 556 812 37064 66 451 663 770 874 981 38045 175 286 367 806 16 953 39031 133 227 30 495 507 62 626 714 943 40214 482 553 826 79 965 41105 262 73 764 97 858 908 35 98 42336 625 826 924 34 44 43022 86 106 39 450 531 653 67 44066 102 23 89 417 33 538 735 823 88 939 45184 340 41 95 547 605 11 782 87 880 46025 135 92 301 20 67 85 408 17 519 35 610 32 880 47120 50 392 519 611 74 761 820 992 48012 149 56 298 301 734 845 72 49264 89 316 34 538 926 92 50023 97 268 383 750 96 897 962 86 51279 441 43 75 529 85 602 45 805 29 41 941 59 52103 584 824 950 97 53091 100 7 8 33 95 281 346 84 404 520 925 54118 31 403 4 504 70 826 47 826 47 55105 382 420 38 54 748 56039 333 434 48 965 57028 133 374 599 749 99 817 934 58265 350 413 36 540 51 852 59198 226 355 497 614 29 56 92 997.

60036 70 372 439 80 502 57 61 687 715 54 803 34 91 953 61437 724 74 939 50 62076 84 201 550 55 621 983 63051 121 456 530 676 923 64029 53 157 239 81 341 424 76 844 83 65020 98 499 546 62 711 92 66057 333 95 469 515 56 630 47 716 67030 420 682 718 34 812 17 93 904 62 68019 29 267 336 52 708 930 41 58 69012 203 465 627 776 958 70234 363 433 71 894 923 24 71067 117 30 431 73 654 748 49 813 91 72244 339 48 643 880 958 73

73063 168 568 644 771 79 84 849 74029 61 203 428 85 717 75097 108 21 45 90 484 590 830 38 39 66 914 33 76107 204 343 438 50 59 76 563 697 723 828 77110 73 77 304 31 814 989 78076 98 132 207 386 430 575 784 79067 274 326 54 801 80097 226 34 75 412 893 938 81252 62 72 372 425 77 88 533 694 871 82 82104 735 957 83467 502 87 800 8 36 79 957 60 84226 394 498 763 860 85192 97 301 462 551 724 815 17 956 69 86245 78 875 87125 219 356 778 860 97 971 98 88229 94 733 930 58 92 89591 663.

90119 290 339 71 515 95 659 761 811 944 91049 255 368 543 759 98 859 63 958 92638 91 767 940 47 93082 162 605 810 88 94263 329 465 87 523 30 41 731 55 947 95033 94 152 287 469 821 919 82 96074 748 54 813 30 49 924 97002 42 43 127 250 345 656 61 778 974 84 98084 409 581 870 99100 363 870 96 984

100084 245 453 688 727 871 928 101047 145 465 590 866 980 102267 445 51 73 986 103162 233 79 358 448 87 738 900 104417 56 583 610 38 53 981 105078 149 424 47 63 808 91 106035 338 427 28 546 61 676 740 107124 26 246 76 308 20 462 689 964 108087 128 236 88 319 521 60 943 109247 339 66 82 410 555 61 97 854 55 75 110063 125 254 320 46 514 93 778 973 111119 343 90 412 685 721 946 67 112218 24 319 79 414 80 113025 216 340 420 641 733 864 934 114026 185 279 365 428 507 707 830 928 92 115138 41 230 39 316 23 462 645 50 712 70 99 836 927 49 116034 82 143 291 332 83 420 593 913 42 117312 72 479 508 85 86 118251 343 66 79 711 823 71 119063 165 255 396 407 54 909.

120018 378 455 514 762 818 931 40 68 121172 84 95 375 82 535 747 122320 450 540 616 895 123017 238 392 124109 24 27 216 304 435 949 125313 417 535 62 81 913 75 126006 42 112 296 480 84 800 45 89 946 127054 197 288 97 390 590 666 736 60 874 903 128008 93 153 61 73 243 325 68 404 87 824 82 920 49 129100 675 754 806 54 87 925 130145 227 305 415 30 83 768 870 73 131011 135 290 445 98 742 894 936 132035 214 300 523 680 707 802 06 74 80 974 133126 86 222 388 90 412 508 80 606 74 838 86 945 134027 65 75 198 259 329 430 530 721 70 80 811 92 93 938 65 72.

135042 330 95 457 625 804 29 33 57 919 75 136341 65 400 01 60 525 829 942 137323 431 627 847 938 93 138199 215 28 86 558 679 701 10 58 808 139778 940 68 72

140004 23 137 73 223 65 81 364 443 626 29 804 87 988 141255 88 540 50 642 86 754 917 142071 164 246 71 97 364 65 68 77 456 70 773 819 958 80 143140 279 697 809 98 144027 105 20 264 352 63 418 22 94 96 713 80 854 901 51 145152 99 301 68 90 97 552 701 66 896 146143 276 423 25 38 719 40 79 95 889 147239 42 71 440 61 70 671 725 847 917 148109 39 302 578 689 872 79 902 45 149046 60 84 152 245 522 26 578 95 625 44 808 929 77 78 92.

150062 242 48 409 38 712 16 39 151125 40 343 73 81 446 559 871 94 945 152171 387 482 526 775 864 920 153089 98 231 405 7 544 56 99 617 73 728 898 154044 162 280 326 72 413 61 891 900 2 55 96 155043 140 309 454 567 806 156061 284 90 337 65 530 42 75 80 632 774 96 932 157046 121 232 51 395 97 499 720 67 826 67 97 934 158140 252 430 63 928 159010 458 716 867.

Piekarze skazani przez sąd
za przekraczanie cennika oraz nieprzestrzeganie przepisów sanitarnych.

(i) W ostatnim czasie władze administracyjne przystąpiły do energicznej inspekcji łódzkich zakładów piekarskich. Inspekcje te zarządzone zostały z trzech względów. W pierwszym rzędzie chodziło o kontrolę sanitarną, następnie o zbadanie jakości przypraw ,używanych do pieczywa i wreszcie o wysokość cen, pobieranych przez poszczególne piekarnie za chleb i bułki.

W wyniku tej inspekcji, w dniu wczorajszym na wokandzie sądu karno-administracyjnego w Łodzi znalazły się sprawy **trzech właścicieli zakładów piekarskich:** Z. Rozenholca, prowadzącego przedsiębiorstwo przy ul. Cegielnianej Nr. 61, S. Rembielińskiego przy ul. Limanowskiego Nr. 18 i M. Goldberga, przy ul. Nawrot Nr. 14. Sprawy te rozważane były przez sędziego Korwin-Korotkiewicza.

Oskarżenie wnosił naczelnik wydziału karno-administracyjnego łódzkiego starostwa grodzkiego p. Rein. Akt, oskarżenia zarzucał podsądnym, iż używali do pieczywa soli nieoczyszczonej, przekraczali maksymalne ceny, ustalone na pieczywo, oraz nie przestrzegali porządków sanitarnych.

Po udowodnieniu winy oskarżonych, **Z. Rozenholc skazany został na 350 złotych grzywny, S. Rembieliński — na 300 złotych grzywny i 14 dni aresztu oraz M. Goldberg na 150 złotych grzywny.**

Kary powyższe niewątpliwie przyczynią się do poprawienia stosunków w piekarniach łódzkich.

Dyżury aptek.

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: A. Potasza (Plac Kościelny 10), A. Charemzy (Pomorska 12), E Muller (Piotrkowska 46), M. Epsztajna (Piotrkowska 225), Z. Gorczyckiego (Przejazd 59), G. Antoniewicza (Pabjanicka 50).

Nieście pomoc najbiedniejszym

Niemożliwości prawdziwe i kłamliwe.
Druga rozmowa z autorem Kaprala Szczapy

II.

Drugą z rzędu rozmowę (pierwszą umieściliśmy w Nr. 309 z dnia 11 b. m.) z autorem „Kaprala Szczapy" rozpoczynamy odrazu o Ameryce, wyrażając zdziwienie, że dotąd swego tam pobytu nie opisał...

— Ładna byłaby to historja, gdyby wszyscy, którzy nogą stanęli w Ameryce odrazu ją opisywali... Opowiem panu, jak uciekłem do Ameryki mając lat czternaście... Proszę mi wierzyć, że nie skłoniły mnie do tego przyczyny szablonowe i należy zważyć, —że nie uciekałem, jak wielu chłopców, lecz naprawdę z domu uciekłem... Nie czytałem powieści podróżniczych, awanturniczych przygód z czerwonoskórymi. To wszystko odczytywałem po powrocie z Ameryki, bo znając często gęsto na wylot kraje i okolice, o których niesłychane brednie plotą autorowie książek dla młodzieży— lubię te obrazki. Uciekłem zaś do Ameryki w sposób szablonowy — to prawda. Zaopatrzyłem się kosztem rodziny w śmieszną sumkę pieniędzy i już bez grosika znalazłem się w Hamburgu, na okręcie **Indiana, pomiędzy beczkami z austrjackim rumem lub śledzi holenderskich i pakami serów szwajcarskich i wogóle pomiędzy woniejącemi beczkami i pakami. Dusił mnie zaduch, płakałem tam z głodu — rzecz którą raz tylko przeżyłem — ale nie mogłem wrócić na ląd. Byłem na pełnem morzu. Rozszerzonemi oczami przyzwyczajonemi do stałego półmroku, z dziwnem uczuciem, z którego nie umiałem sobie zdać sprawy, patrzyłem na żywe nieprawdopodobieństwo: oto zażywne myszy, tłuste szczury i wypasione koty, postarzałe w służbie okrętowej waliły się pokotem, zmożone chorobą morską, a ja, który po raz pierwszy znalazłem się na głębszej wodzie, byłem zdrów jak ryba. Czy widział pan kiedy zwierzęta chorujące na okręcie? Nie? Jest to przedewszystkiem widok komiczny, oczywiście dla człowieka...**

— Czy głód zwyciężył i wyszedł pan na pokład?

— ...Gdzie mnie odrazu dojrzał ostry wzrok kapitana... Kapitan chwycił mnie mocno za ucho i obiecał cisnąć do morza... Ja zaś, nieopatrzny smarkacz, rzuciłem mu się do stóp, błagając o życie...

Autor „Kaprala Szczapy" łagodnie się uśmiechając ciągnie dalej:

— Surowy kapitan okrętu równie odważny jak szlachetny, zamiast spełnić groźną obiecankę, kazał mi być pomocnikiem kuchcika... Czy tak, panie redaktorze? Otóż: nic podobnego! W ciągu piętnastu dni podróży nie byłem na pokładzie, nie widywałem ani kapitana, ani światła dziennego. Człowiek, który mi umożliwił podróż, był synem rasy czarnej. Żyłem jak sowa nieoswojona i co najgorsza, niekarmiona do chwili, gdy do beczek rumu zakradł się marynarz i murzyn w jednej osobie. Po dziś nie rozumiem, jak się to stało, że nie przeraziłem się tego dryblasa, owszem sam go, jak sądziłem steroryzowałem. Gdy klęknął obok beczki i przewiercił w niej świderkiem dziurkę i gdy ciągle klęcząc oparł się rękoma na ziemi, by móc wygodnie pić — wskoczyłem na murzyna i siedząc na nim okrakiem, biłem go, wołając niegłośno: „A ty, złodzieju!" Sądziłem, że murzyn pocznie mnie błagać o tajemnicę, co odpowiednio wyzyskałbym. Murzyn zaś — nic. Pił a pił i wreszcie strząchnął mnie na podłogę, jak szczeniaka. Pijak, panie redaktorze ma jedno wspólne ze strzeżonem. Pan Bóg go strzeże. Pan Bóg się nim opiekuje... A dlaczego? Myślę, że dlatego, iż każdy pijak ma dobre serce. Mój murzyn był, dzięki Bogu, nałogowym pijakiem...

— Dzięki Bogu?

— A pan redaktor może wolałby, aby był ludożercą? Pod pokładem, w półmroku i ze mną czternastoletnim chłopcem bardzo dobrze w domu odżywianym?... Murzyn mnie karmił, dbał nawet o moje wygody, a ja nie przeszkadzałem mu pić. Czarny pił cudzy rum, nie mój — to raz, a po drugie: z pijącymi albo piję, albo im nie przeszkadzam. Z murzynem zaprzyjaźniliśmy się na dobre i pomógł mi później wydostać się na ląd. Dojechałem szczęśliwie do Ameryki, dokąd mnie, młodego chłopca, bo pchnęło niczem nieprzezwyciężone, ani głosem rozsądku ani wołaniem serca, tęskniącego za domem, pragnienie stykania się oko w oko z możliwemi nieprawdopodobieństwami... Na drugiej półkuli istotnie rozbijały się o mnie nawałnice niemożliwości...

— I tam pan major poznał Jacka Londona?

— Tak. Ściśle mówiąc w Kanadzie, podczas pożaru stepu. Zdaje się, że już wspominałem o tem.

(D. c. n.)

Tomaszów - Mazowiecki

—o—

DALSZE ŻĄDANIA PIEKARZY.

Według nowo opracowanego cennika magistratu, cena 1 kg. chleba żytniego wynosi 41 gr., zaś bochenka dwukilowego — 80 groszy. Piekarze jednakoż z tego postanowienia nie są zadowoleni i żądają podniesienia ceny bochenka dwukilowego na 82 grosze.

Sprawa ta ma być zdecydowana na najbliższem posiedzeniu magistratu.

WALKA Z GRUŹLICĄ.

Wczoraj pod przewodnictwem dr. Szyszkowskiego odbyło się posiedzenie sekcyj propagandowej i finansowej dni przeciwgruźliczych, na którem omawiano sprawę organizacji propagandy zbliżających się dni przeciwgruźliczych.

Przewodniczącym sekcii finansowej obrano dyrektora kasy chorych p. Kukulara. Postanowiono urządzić odczyty w szkołach dla publiczności oraz w kinach podczas antraktów. Pozatem uchwalono urządzić dzień znaczka, loterję fantową i zbierać składki na listę dobrowolnych ofiar. Obecni na posiedzeniu zadeklarowali się na członków towarzystwa gruźliczego i obiecali zająć się akcją werbowania członków.

ARESZTOWANIE KOMUNISTY

Onegdaj aresztowano Edwarda Klatta podejrzanego o zawieszenie sztandaru komunistycznego w dniu 7 listopada b. r. w związku z 14 rocznicą rewolucji komunistycznej.

Z GMINY ŻYDOWSKIEJ.

Starostwo brzezińskie nadesłało do tutejszej gminy żydowskiej pismo wzywające gminę do przygotowania preliminarza budżetowego na rok 1931/32.

Ponieważ stary zarząd gminy ustąpił a nowowybrany nie został jeszcze zatwierdzony przez władze nadzorcze, nie wiadomo kto ma sporządzić ten preliminarz.

PAŻAR PRZY ULICY NOWY PORT.

Przy ul. Nowy Port 50 wybuchł wczoraj pożar w domu Józefa Dymarka. — Ogień rozszerzał się z błyskawiczną szybkością tak, że w krótkim czasie spłonął cały budynek. Straty wynoszą około 4 tysięcy złotych. Przyczyną pożaru jest wadliwe urządzenie przewodu kominowego.

REPERTUAR.

Kino „Odeon" zamienione zostaje na dźwiękowiec. W kinie tym grana jest obecnie „Parada miłości".

Kino „Moderne" „ Bezbożne dziewczę".

Kino „Luna" „Czarny dżokej".

Przebudować dworzec Kaliski!

Warunki terenowe i możliwości techniczne są tu doskonałe.

Możemy celowo zatrudnić bezrobotnych.

Od wielu już lat jedną z najaktualniejszych spraw w Łodzi jest budowa dworca. Z roku na rok sprawa ta wypływa na porządek dzienny przy każdej okazji, jednakże nie posunęła się ona ani na krok, i jak sądzić można na podstawie informacji napływających do Łodzi, nie należy spodziewać się rozwiązania tego zagadnienia w najbliższym czasie.

Mamy w Łodzi dwa dworce — *Fabryczny i Kaliski.* I oba znajdują się w takim stanie że wstydzić się musi każdy obywatel naszego miasta.

Dziś zwrócić pragniemy uwagę na dworzec Kaliski, który dzięki swemu położeniu, może być bardzo łatwo przebudowany i pod każdym względem przystosowany do istotnych potrzeb naszego miasta.

Obrzydliwy, ponury budynek. Małe, niskie, brudne pokoje. Na stacji kaliskiej skupia się główny ruch magistrali kolejowej Poznań — Warszawa, a tymczasem na dworcu niema nawet hali biletowej, niema poczekalni dla podróżnych. „Sala", w której znajdują się kasy biletowe, jest to mały pokój uszczuplony ponadto przez kasę bagażową. W momencie największego natężenia, w godzinach, kiedy kursuje największa ilość pociągów, w tej salce panuje taki natłok i ścisk, że jest rzeczą zupełnie niemożliwą dostać się do kasy, lub przejść do bufetu.

Największe zło wypływa stąd, że w tej samej salce mieści się kasa bagażowa. Salka jest z tego powodu zatłoczona walizami, kuframi i skrzyniami, tak iż dla pasażerów pozostaje minimum miejsca.

Tak wygląda wewnątrz. A zewnątrz mamy kawałek przestrzeni pod dachem drewnianym. Ten dach drewniany

to parodja hal dworcowych.

Hale te buduje się w tym celu, aby podróżni nie mokli na deszczu w oczekiwaniu pociągu. Na dworcach europejskich nie tylko w krajach zachodnich, ale poprostu w naszej zachodniej dzielnicy, pociąg wjeżdża do hali. Podróżny może w największą zamieć, śnieżycę czy deszcz spokojnie przejść z poczekalni do wagonu. Ułatwione jest to zresztą w ten sposób, że na dworcu znajduje się cała sieć tuneli, któremi przechodzi się na odpowiedni tor.

A warto przy tej okazji nadmienić, że dworzec kaliski posiada doskonałe warunki rozbudowy.

Wystarczy zwrócić uwagę na wielką różnicę poziomów dworca i ulicy. Na dworzec z ulicy wchodzi się bardzo wysoko po schodach. A ta okoliczność rozwiązuje całkowicie sprawę. Mianowicie według opinji fachowców, platformę dworca można byłoby przedłużyć na cały plac na którym obecnie znajduje się postój dorożek konnych i samochodowych, aż do miejsca przystanku tramwajów. W ten sposób tramwaj stawałby tuż przed dworcem, a podróżni po wewnętrznych schodach, pod platformą przechodziliby na górę, do wielkiej hali, którąby na tem miejscu powstała, mieszczącej w sobie kasy biletowe i poczekalnię. Ponieważ, jak już zaznaczyliśmy, hala ta stałaby na platformie, a przejście do niej byłoby tunelowe, przez przebicie dalsze tunelu pod tor umożliwiłoby się budowę kilku przejść, do każdej poszczególnej linji kolejowej.

Obecny budynek dworcowy mógłby pozostać, po odpowiedniem przebudowaniu i tam właśnie mogłyby się mieścić, jak dotychczas, bufety i górne przejście na tor. Rozbudowa poszłaby więc w kierunku ulicy, przez dobudowanie wielkiej hali. Niezależnie od tego, należałoby zbudować wielką halę krytą, pod którą wjeżdżałyby pociągi.

Jak widać z powyższego, rozwiązanie techniczne jest możliwe. Przy minimum starań otrzymalibyśmy dworzec, z którego Łódź mogłaby być dumna. Pozostaje tylko kwestja pieniędzy. Ale tu przypomnieć należy, że rok rocznie wydaje się poważne kwoty na zatrudnienie bezrobotnych. Dotychczasowa praca tych bezrobotnych jest stanowczo mniej produkcyjna niż gdyby ich zatrudniono przy budowie dworca. O ile mogą zdobyć się na to inne miasta, by budować sobie nowe reprezentacyjne dworce, tembardziej musi się na to zdobyć Łódź, mająca tak wymarzone możliwości techniczne.

Sum.

Nowe udogodnienia dla podróżnych.

Bezpośrednia komunikacja z Londynem i Rivierą francuską.

(i) Jak się dowiadujemy, w najbliższych dniach wprowadzone zostaną na kolejach bardzo znaczne udogodnienia dla podróżnych, które spotkają się z wielkiem uznaniem szerokiej publiczności.

W pierwszym rzędzie zanotować należy zmianę, jaka zajdzie z dniem 1 grudnia w komunikacji międzynarodowej, a która posiada specjalne znaczenie dla sfer przemysłowych i kupieckich. Mianowicie, wprowadzone zostaną **wagony 2 klasy w pociągu luksusowym „Nord Express" w t. zw. „train bleu", który kursuje trzy razy tygodniowo na linjach Warszawa—Berlin—Paryż, Warszawa — Calais — Londyn i Warszawa — Bruksela — Ostenda — Londyn.**

Jak nas informują, powyższa inowacja obniża koszt przejazdu tym najwygodniejszym środkiem komunikacji o **40 proc.** Nadto podróżni zyskują na czasie, przebywając w pociągu o 8 godzin krócej. **Łódź otrzyma połączenie z tym pociągiem przez Kutno.**

Następnie w dniu 14 grudnia wprowadzona zostaje bezpośrednia komunikacja **pomiędzy Warszawą a Rivierą francuską, przez puszczenie trzy razy tygodniowo wagonu sypialnego.** Pociąg bezpośredniej komunikacji z Rivierą francuską zasługuje o tyle na uwagę, że **Łódź otrzyma połączenie z nim w Koluszkach,** co ma bardzo duże znaczenie. Pociąg ten kursować więc będzie w sposób następujący: **Warszawa—Koluszki—Wiedeń—Wenecja—Medjolan—San Remo—Monte Carlo—Nicea—Cannes.**

Przed dniem 14 grudnia Wagon - Lits poda do wiadomości w jakie dni kursować będą te pociągi.

Ostatniem wreszcie udogodnieniem, jest wprowadzenie przez biuro wagonów sypialnych **specjalnych biletów turystycznych dla osób udających się do Belgji, Francji i Anglji.** Wprowadzenie tych biletów stanowi wielką ulgę, albowiem powoduje potanienie kosztów podróży o blisko 30 proc. Podróż np. z Łodzi do Paryża, która trzecią klasą kosztuje zł. 133.50, przy użyciu biletów turystycznych kosztuje tylko **zł. 104.90.**

Samobójstwo znanego dramaturga.

Władysław Fodor wraz z żoną i szwagrem otruli się gazem świetlnym.

(m) Depesze z Budapesztu doniosły, iż w czwartek, dnia 19 listopada, znany literat Władysław Fodor wraz z żoną i szwagrem popełnili samobójstwo, trując się gazem świetlnym. W. pozostawionym liście Fodor pisze, że odbiera sobie życie, gdyż

gdyż znajduje się w nędzy

nie może dalej walczyć z trudnościami życiowemi.

Nazwisko Fodora w Polsce jest bardzo popularne. Należał on bowiem do tej grupy współczesnych węgierskich autorów dramatycznych, co Molnar. Lengyel i inni, którzy dzięki wspaniałej znajomości techniki teatralnej jak i psychiki dzisiejszego społeczeństwa, zdołali osiągnąć

wielki sukces na scenach europejskich

Najpopularniejszą, posiadającą doskonałe walory artystyczne sztuką, była komedja Fodora „Mysz kościelna". Niemniejszem powodzeniem cieszyły się i inne sztuki Fodora jak „Rabunek u jubilera", „Sekretarka pana Prezesa", „Dr. Julja Szabo". Zwłaszcza dwie ostatnie cieszyły się wielkiem powodzeniem w Łodzi.

Samobójstwo Fodora wywołało wielkie poruszenie w kołach artystycznych całego świata.

Zgierz.

W tych dniach odbyły się lustracje skarbowe w tutejszych tkalniach zarobkowych, celem ujawnienia nazwiska fabrykantów, dla których pracują.

Urzędnicy nie opieczętowali towarów, jak to miało miejsce w Łodzi, lecz dali termin dwutygodniowy dla dostarczenia powyższych informacyj urzędowi skarbowemu, w przeciwnym razie grożą opieczętowaniem towarów.

Stowarzyszenie majstrów zarobkowych zwołało nadzwyczajne zebranie swych członków, celem omówienia powyższej sprawy.

ŚWIADECTWA PRZEMYSŁOWE NA 1932 R.

Na murach miasta rozplakatowano rozporządzenie izby skarbowej w sprawie wykupienia świadectw przemysłowych na rok 1932. Ceny świadectw nie są wyższe od ubiegłego roku i wynoszą dla przedsiębiorstw przemysłowych: I kat — 10 800, II — 7 200, III — 3 600, IV—1.080, V — 360, VI — 144, VII — 72, VIII — 18, zaś dla przedsiębiorstw handlowych: I kat. — 3.600, II — 486, III — 90, IV — 36, Va — 90, Vb — 27.

Osoby, które ze względów materjalnych nie mogą wykupić świadectwa przemysłowego wymaganego przez ustawy, a chcą nabyć kategorję niższą, winny złożyć podanie do izby skarbowej do dnia 31 grudnia b. r.

Należy zaznaczyć, że wskutek uchwały sejmowej, rzemieślnicy, pracujący z 1 pomocnikiem, którzy byli dotychczas zwolnieni od obowiązku wykupienia świadectw przemysłowych na podstawie art. 8 p 5 ustawy, muszą na rok 1932 wykupić świadectwa

KURJER HANDLOWY

Zasadnicze orzeczenia podatkowe
Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

W ostatniem orzecznictwie Najwyższego Trybunału Administracyjnego znajdujemy znowu kilka ważniejszych wyroków w sprawach podatkowych, których główne zasady podajemy poniżej.

1. CZY NADPŁATA ZA PATENTY MOŻE ULEC ZWROTOWI?

W konkretnym wypadku okazało się **że firma, wskutek nieznajomości przepisów ustawy wykupywała w całym szeregu lat niewlaściwe świadectwo przemysłowe wyższej kategorji** aniżeli była istotnie zobowiązana. W myśl art. 93 ustawy „nadmiernie lub niewłaściwie wpłacone kwoty podatku przemysłowego podlegają zwrotowi". Wobec tego **firma wystąpiła do władz skarbowych o zwrot sum nadmiernie wpłaconych.** W tej kwestji Najwyższy Trybunał Admistracyjny wyszedł z założenia, że taryfa świadectw określa różne znamiona zewnętrzne, świadczące o rozmiarze przedsiębiorstwa i według tych znamion zalicza je do różnych kategorji; **rodzaj i rozmiar przedsiębiorstwa pozostawione są uznaniu płatnika,** który ustalając kategorję, opiera się na swych zamiarach co do rozmiarów przedsiębiorstwa; jeżeli zamiary te nie zostają ziszczone— przepisu o zwrotach nadpłaconych sum podatku przemysłowego nie można stosować do świadectw przemysłowych. **Na podstawie podanego tu w streszczeniu rozumowania Najwyższy Trybunał Administracyjny doszedł do wniosku, że kwoty nadpłacone za świadectwa przemysłowe w żadnym wypadku nie ulegają zwrotowi.**

2. STRATY NA RACHUNKU MAGAZYNU W PRZEDSIĘBIORSTWIE WYDZIERŻAWIONEM.

W konkretnym wypadku przedsiębiorstwo było wydzierżawione. **Po rozwiązaniu dzierżawy — okazało się manco w magazynie. Firma potrąciła całe manco z dochodu podatkowego danego roku,** władza skarbowa nie uznała tego, wobec czego sprawa przeszła do NTA. — **Trybunał uznał, że w danym wypadku nie zachodzi żadna przyczyna wyłączająca stratę od potrącenia z dochodu,** jest to bowiem właśnie przewidziana przez ustawę strata na przedmiotach służących doosiągnięcia dochodu podlegających, zużyciu, której nie uwzględniono już w kosztach osiągnięcia zachowania i zebezpieczenia dochodu. **Okoliczność, że przedsiębiorstwo było w dzierżawie,** zdaniem NTA, w niczem sprawy nie zmienia.

Powodując się tem rozumowaniem NTA uznał, że straty na rachunku magazynu (manco) przedsiębiorstwa dzierżawionego ulegają potrąceniu z dochodu podatkowego.

3. PENSJE I WYNAGRODZENIA OSÓB, BIORĄCYCH UDZIAŁ W ZARZĄDZIE SPÓŁKI AKCYJNEJ.

W danym wypadku władza skarbowa odmówiła potrącenia z dochodu spółki akcyjnej wynagrodzenia członków zarządu, motywując to tem, że nie brali oni stałego udziału w zarządzaniu sprawami spółki. Firma założyła skargę do Trybunału. **Najwyższy Trybunał Administracyjny uznał, że ustawa dla uzasadnienia potrąceń nie wymaga bynajmniej, aby odnośne osoby brały stały udział w zarządzaniu przedsiębiorstwem;** uchylając wiąc z tego powodu orzeczenie władzy NTA zarazem **wskazał, iż udział odnośnych osób w pracach zarządu musi być w myśl ustawy „czynny" i władza powinna zawsze w tym kierunku zbadać stan faktyczny**

a.

Zryczałtowanie podatku przemysłowego
Komisja podatkowa izby przem.-handl. nie zajęła jeszcze stanowiska

Jak już donosiliśmy, w związku z mającem się odbyć posiedzeniem w Warszawie w ministerstwie skarbu w sprawie ewent. zryczałtowania podatku przemysłowego od obrotu odbyło się w izbie przemysłowo-handlowej w Łodzi w dniu 19 b. m. posiedzenie komisji podatkowej, poświęcone tej sprawie.

W posiedzeniu tem, obok przedstawicieli prezydjum i dyrekcji, wzięli udział przewodniczący poszczególnych komisyj izbowych, reprezentanci organizacyj przemysłowych i kupieckich.

Na wstępie komisja zapoznała się z dotychczasowemi wynikami ankiety, zainicjowanej przez izbę w sprawie zryczałtowania podatku, przyczem stwierdzono, iż większość zainteresowanych zrzeszeń dotychczas nie sprecyzowała jeszcze swoich dezyderatów i uwag w tej mierze, albowiem prace na ich terenie są jeszcze w toku. Wobec tego komisja uznała, iż możliwem jest narazie tylko ustosunkowanie się do jednej podstawowej kwestji, a mianowicie do zagadnienia, czy **włókiennictwo wogóle wypowiada się za zryczałtowaniem.**

W wyniku szczegółowej dyskusji, po przyjęciu do wiadomości oświadczeń poszczególnych organizacyj przemysłowych i kupieckich, komisja doszła do wniosku, iż zryczałtowanie podatku przemysłowego od artykułów włókienniczych w zasadzie uważać należy za pożądaną reformę, ponieważ może ona **znacznie uprościć technike wymiarową i poborową i tem samem okazać się korzystną pod kątem widzenia administracji skarbowej.** Czy jednakże zryczałtowanie da się praktycznie zrealizować w zgodzie z potrzebami życia gospodarczego okaże się dopiero po szczegółowem ustaleniu zasad tejże reformy.

W związku z powyższem zdecydowano szczegółową opinję w sprawie ewentualnego sposobu zryczałtowania **odroczyć do czasu, gdy zakończone zostaną dochodzenia ankietowe, względnie, gdy dostępny stanie się projekt rozporządzenia wykonawczego, którego opracowanie zapowiedziało ministerstwo skarbu.**

Posiedzenie prezydjum izby, które odbyło się bezpośrednio po posiedzeniu komisji podatkowej zaakceptowało powyższe stanowisko komisji, wobec czego stanowić będzie ono wytyczną dla delegatów, którzy wezmą udział w konferencji w ministerstwie skarbu, dnia 21 b. m.

Jako delegaci izby na konferencje te wyjeżdżają: prezes izby pan Z. Fiedler oraz wicedyrektor dr. Herbert Sand.

(ag).

Upadłości i układy.

W dniu wczorajszym ogłoszono upadłość firmie **„Chrystjan Adolf Krauze"** farbiarnia i apretura przy ul. Staro-Wólczańskiej 12 oraz osobiście jej właścicielowi na żądanie adwokata Mikołaja Nippego, pełnomocnika firmy Biuro Techniczne G. J. A. Schmidt z tytułu 3-ech zaprotestowanych weksli, z wystawienia firmy, na sumę 1,500 zł.

Jak twierdzi wierzyciel, upadła firma wystawiła cały szereg weksli, które są jeszcze w obiegu i z których 3 już zostały zaprotestowane, wobec niewykupienia ich w terminie płatności 8, 9 i 10 listopada r. b.

Na uwagę w tej sprawie zasługuje fakt, iż upadła firma w czasie od 10 maja 1930 roku do 30 grudnia 1930 roku korzystała z dobrodziejstwa odroczenia wypłat, które zostało zakończone układem, zaproponowanym przez firmę, w myśl warunków którego wierzyciele mieli otrzymać 70 proc. swych należności, spłaconych w ratach w terminach łącznie nie dłuższych niż 2 lata.

Kuratorem upadłości mianowany został adwokat Józef Feinberg, a sędzią komisarzem sędzia handlowy Markus Halpern. Chwilę otwarcia upadłości oznaczono na dzień 8 listopada 1931 roku, a upadłego oddano pod dozór policji.

***

W sprawie upadłości firmy **„Beltig"** oraz jej właścicieli Motela G. Bucharjera i Henryka Sommerfelda, w której niedawno syndyk adw. Łukasiewicz osadził upadłego Bucharjera w areszcie dla dłużników, wobec upływu terminu listu glejtowego, sąd okręgowy nie uwzględnił podania pełnomocnika tegoż upadłego co do wydania listu glejtowego, wobec sprzeciwu adw. E. Krukowskiego występującego w imieniu jednego z wierzycieli.

Upadły Bucharjer wobec tego odwołał się do sądu apelacyjnego, gdzie na rozprawie w dniu 17 listopada r. b. glejt został mu wydany.

Jak się dowiadujemy w dniu onegdajszym upadłego Bucharjera zwolniono z aresztu dla dłużników.

***

W sprawie upadłości firmy **„Gustaw Fischer i S-ka"** początkowo zastosowany został wobec upadłego Gustawa i Zygmunta Fischerów przymus osobisty, wobec żądania wierzycieli, ogłaszających upadłość.

Ostatnio jednak na skutek złożenia podania przez pełnomocnika upadłych adw. Rozencholca i oświadczenia pełnomocnika wierzycieli adw. Klingera, iż zgadza się na wydanie im glejtu, sąd udzielił upadłym glejtu na trzy miesiące.

Również w tej samej sprawie sąd udzielił swojego zezwolenia syndykom upadłości adw. Chomiczowi i kupcowi Grynbaumowi na wydzierżawienie fabryki upadłej firmy na przeciąg 6 do 9 miesięcy z prawem przedłużenia na dalsze okresy trzymiesięczne w drodze ofert przez ogłoszenia w prasie.

W sprawie tej grupa wierzycieli wystąpiła do zarządu masy o wydzierżawienie fabryki, motywując swój wniosek tym, iż obciążenie masy upadłości wydatkami związanemi z utrzymaniem fabryki (komorne) pochłania poważną część aktywów.

Trybunał rozjemczy
rozstrzyga spory handlowe

Rada międzynarodowej izby handlowej rozważała sprawę podniesionych trudności co do wykonywania kontraktów, zawartych w funtach szterlingach, a to z uwagi na czasowe zawieszenie przez Wielką Brytanję pełnej wymienialności tej waluty na złoto. Rada nie uznała za stosowne powzięcie wiążącej rezolucji w tym względzie, pragnąc uszanować zupełną niezawisłość swego trybunału rozjemczego przy roztrzyganiu sporów wynikających ze spadku funta, natomiast zaznaczyła, iż wspomniany trybunał rozjemczy pozostaje do dyspozycji kupców i przemysłowców, bez względu na to, czy są czy nie są członkami międzynarodowej izby handlowej w celu słusznego i możliwie rychłego załatwienia wszelkich międzynarodowych sporów handlowych czy to w drodze procedury pojednawczej czy też w drodze arbitrażu. (Dt)

Rynek walutowy.

W dniu wczorajszym przed południem na łódzkim rynku walutowym płacono za dolara 8.89 żądano 8.90. Wiadomość o podwyższeniu oficjalnego kursu dolara do 8.90 spowodowała wzmocnienie się tendencji i kurs ustalił się na 8.89 i pół w płaceniu i 8.90 i pół w żądaniu. Zapotrzebowanie zlekka zwiększone. Końcowa tendencja utrzymana. Innemi walutami obracano w minimalnym zakresie. Funt przy słabszej tendencji obniżył się do 33.55 w przekazie i 33.60 w gotówce. Frank francuski stałą tendencję wykazuje przy kursie 35. Marka niemiecka bez zmiany 211—212. Złoto przy braku zaopotrzebowania 5.00 do 5.10. Łódzkie 8-io procentowe listy zastawne słabiej 61 i trzy czwarte do 62. Warszawskie 8-io procentowe listy zastawne również słabiej 64 do 65. (Dt).

Konferencja podatkowa
w ministerstwie skarbu

Jak to już donieśliśmy w dniu dzisiejszym pod przewodnictwem wiceministra prof. Zawadzkiego odbędzie się w ministerstwie skarbu konferencja w sprawie zryczałtowania podatku obrotowego we włókiennictwie. Łódzki okręg przemysłowy będzie reprezentowany przez przedstawicieli izby przemysłowo-handlowej w osobach wiceprezesa Zygmunta Fiedlera i dr. Herberta Zanda, prezesa izby skarbowej Kucharskiego, dyrektora wielkiego związku inż. Srzednickiego i dyr. krajowego związku mec. Stanisława Pawłowskiego. Poza przedstawicielami centralnych władz skarbowych w konferencji wezmą również udział przedstawiciele izb przemysłowo-handlowych, które obejmują okręg przemysłu włókienniczego. (Dt)

Giełda pieniężna.

Na wczorajszem zebraniu giełdy walutowo-dewizowej w Warszawie tendencja dla dewiz przeważała słabsza przy zapotrzebowaniu normalnem. Zapotrzebowanie na dolara gotówkowego było minimalne po kursie 8.90. Kabel na Nowy Jork notowano 8.927. Kursy dewiz: Nowy Jork — 8.921, Londyn — 33.56 33.52, Paryż — 34.95, Praga — 26.44, Zurych 173.69, Holandja — 358.60 Bruksela — 124.05, Gdańsk 173.65. Dewizami na Berlin w tranzakcjach międzybankowych obacano po 211.90. W obrotach pozagiełdowych marka niemiecka w gotówce 211.40, dolar got. 8.90.25, rubel złoty 4.97, rubel srebrny 1.65, bilon 0.52, czerwoniec 4.45.

AKCJE. Na rynku akcyjnym mocniejsza tendencja zaznaczyła się dla Soli Potasowych, dla pozostałych akcyj tendencja utrzymana, duże obroty jak zwykle akcjami Banku Polskiego. Notowano: Bank Polski 110, Sole Potasowe 82 — 83, Modrzejów 4, Haberbusch 53. Drobne tranzakcje i z tego powodu nienotowane zawarto: Lilpopy 12.25, Ostrowiec 30.75, za Parowozy żądano 10 zł.

PAPIERY PROCENTOWE. W grupie państwowych papierów tendencja słaba przy zwiększonych obrotach 7 pożyczka stabiliz. Notowano: 4 proc. dol. 42.25, 5 proc. poż. konwersyjna 41.75 6 proc. poż. dolarowa w odcinkach po 500 dol. 62. 7 proc. poż. stabiliz. 58.50—61.50—58.50, 10 proc. poż. kolej. 104.50, 8 proc. oblig. B.G.K. bud. 93. Dla prywatnych papierów lokacyjnych panowała nadal tendencja słaba przy większych obrotach dla 8 proc. m. Warszawy. Notowano: 4 i pół proc. listy ziemskie — 43.50. 5 proc. listy zast. m. W-wy 51.50 8 proc. listy zast. m. W-wy 64 — 65. 8 proc. listy zast. m. Kalisza 62. 8 proc. listy zastawne m. Łodzi 61.75—62. Drobne tranzakcje i z tego powodu nienotowane zawarto: 3 proc. poż. budowl. 31.25 4 proc. poż. inwest. zwykła 78.50, 4 i pół proc. listy zast. m. W-wy 48.50.

Nieście pomoc najbiedniejszym

NOTOWANIA BAWEŁNY.

Liverpool, 19 listopada Bawełna amerykańska — zamknięcie: listopad 4.55, grudzień 4.52, styczeń 4.51, luty 4.52, marzec 4.53, kwiecień 4.55, maj 4.58, czerwiec 4.60, lipiec 4.63, sierpień 4.55, wrzesień 4.68, październik 4.71, Loco 4.83

Liverpool, 19 listopada, Bawełna egipska — zamknięcie: listopad 6.96, styczeń 7.06, marzec 7.23, maj 7.38, lipiec 7.53, październik 7.81, Loco 7.25

Aleksandrja, 19 listopada, BAWEŁNA egipska — zamknięcie Sakellaridis: listopad 11.90, styczeń 12.99, marzec 13.63, maj 14.03, lipiec 14.48 Ashmouni: grudzień 7.00, luty 9.43, kwiecień 9.71, czerwiec 10.06, październik 10.68.

Nowy Jork, 19 listopada, Bawełna amerykańska — zamknięcie: listopad 6.14, grudzień 6.19, styczeń 6.28, luty 6.37, marzec 6.47, kwiecień 6.55, maj 6.65, czerwiec 6.73, lipiec 6.84, sierpień 6.92, wrzesień 7.00, październik 7.09 Loco 6.30.

Nowy Orlean, 19 listopada, Bawełna amerykańska — zamknięcie: grudzień 6.15, styczeń 6.27, marzec 6.45, maj 6.64, lipiec 6.82, październik 7.07, Loco 6.15

Giełda zbożowa.

Na wczorajszem zebraniu giełdy zbożowo-towarowej w Warszawie obroty były małe przy tendencji spokojnej. Dziś zaznaczyła się lekka zniżka owsa zarówno jednolitego, jak i zbieranego. Notowano za 100 kg. parytet wagon Warszawa w handlu hurtowym, w ładunkach wagonowych: żyto 27—27.50, pszenica dworska 29—29.50, pszenica zbierana 28—28.50, owies jednolity 25.50—26.50, owies zbierany 23.25—24.25, jęczmień kaszany 25—25.50, jęczmień browarny 27—28, groch polny jadalny 28—31, groch Victoria 34—37, rzepak zimowy 34.50—36.50, koniczyna czerwona bez kamionki o czyst. do 97 proc. 160—200, koniczyna biała bez kamionki o czyst. do 97 proc. 250—375, mąka pszenna luks. 48—55, mąka pszenna 4/0 43—48, mąka żytnia pytlowa 42—45, mąka żytnia sitkowa 32—33, mąka żytnia razowa 32—33, otręby pszenne szale 18.50—19, otręby psz. średnie 17.50—18, otręby żytnie 18—18.50, kuchy lniane 27.50—28.50, kuchy rzepakowe 21—22, kuchy słonecznikowe 23.50—24.50, ziemniaki jadalne 5—6.

Paryż, 20 listopada.

Były minister pracy Loucheur zachorował ciężko na wątrobę i nie wziął udziału we wczorajszej debacie w Izbie Deputowanych nad polityką zagraniczną.

Do akt Nr. 2105 1930 r.

OGŁOSZENIE.

Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, Stefan Zajkowski, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Traugutta Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 2 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „A. Goldberg" i składających się z 10 tkackich warsztatów, oszacowanych na sumę zł. 2.500.

Łódź, dnia 12 listopada 1931 r.
Komornik: S. ZAJKOWSKI.

Do akt Nr. 45 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi **Leonard Naborowski,** zamieszkały w Łodzi przy ul. Głównej Nr. 17, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 1 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Nowo Zarzewskiej 21, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Chaima Bigelajzena i składających się z mebli, garnków emaljowanych, maszyny do szycia, piecyków szamotowych młynków, pralek, wanienek, talerzy, serwisów, oszacowanych na sumę zł. 1090.
Łódź, dnia 27 października 1931 r.
Komornik: L. NABOROWSKI.

Do akt Nr. E. 2682 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Ludwik Hollas,** zamieszkały w Łodzi przy ul. Przejazd pod Nr. 40, na zasadzie art. 1030 U. P. C ogłasza, że w dniu 11 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi, przy ul. Brzezińskiej Nr. 50, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do firmy „Sukcesorowie L. M. Cytryn" i składających się z 20-tu sztuk towaru spodniowego w różnych deseniach, oszacowanych na sumę zł. 1700.
Łódź, dnia 13 listopada 1931 r.
Komornik: L. HOLLAS.

Do akt Nr. E. 868 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Ludwik Hollas,** zamieszkały w Łodzi przy ul. Przejazd pod Nr. 40, na zasadzie art. 1030 U. P. C ogłasza, że w dniu 28 listopada 1931 r. od godz 10 rano w Łodzi przy ul. Zgierskiej Nr 17, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Teatr Rewji Wesoły Kącik" i składających się z krzeseł i żarówek, oszacowanych na sumę zł. 971.
Łódź, dnia 18 listopada 1931 r.
Komornik: L. HOLLAS.

Do akt Nr. E. 2651 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, **Ludwik Hollas,** zamieszkały w Łodzi przy ul. Przejazd pod Nr. 40, na zasadzie art. 1030 U. P. C ogłasza, że w dniu 4 grudnia 1931 r. od godz 10 rano w Łodzi przy ul. Marysińskiej Nr 9 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Antoniego Julińskiego i składających się z mebli, oszacowanych na sumę złotych 1340.
Łódź, dnia 10 listopada 1931 r.
Komornik: L. HOLLAS.

Do akt Nr. 1031 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Stefan Zajkowski,** zamieszkały w Łodzi przy ulicy Traugutta Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 2 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 114, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Wolfa Szwajcera i składających się z mebli oszacowanych na sumę zł. 1750.
Łódź, dnia 17 listopada 1931 r.
Komornik: S. ZAJKOWSKI.

Do akt Nr. 217 1931 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Stefan Zajkowski,** zamieszkały w Łodzi przy ulicy Traugutta Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 2 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Sienkiewicza 59 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości należących do Artura Egera i składających się z maszyn do szycia bielizny, motoru elektr. mebli i towarów, oszacowanych na sumę zł. 5.999.
Łódź, dnia 12 listopada 1931 r.
Komornik: S. ZAJKOWSKI.

Do akt Nr. 1698 1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, **Stefan Zajkowski,** zamieszkały w Łodzi przy ulicy Traugutta Nr. 10, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 2 grudnia 1931 r. od godz. 10 rano w Łodzi przy ul. Przejazd Nr. 1, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Kino Teatru „Luna" i składających się z 2 fortepianów, fisharmonji, 2 aparatów kinematograficznych, foteli i kanapek oszacowanych na sumę zł. 9500.
Łódź, dnia 12 listopada 1931 r.
Komornik: S. ZAJKOWSKI.

Pulowery

i sweterki ręcznej roboty polecam, Piotrkowska 199, II wejście I p. m. 15 tel. 213-64.

Już za kilka dni...

przekonać się może każdy o najwyższej klasie obuwia męskiego marki Leo

Otwarcie sklepu detalicznej sprzedaży w ŁODZI PRZY UL. PIOTRKOWSKIEJ 56 nastąpi już w środę 25 listopada b. r.

Ceny jednolite
zł. 24.80
29.80
34.80
39.80

W. Weynerowski i Syn — Fabryka Obuwia Bydgoszcz.

Kupno i sprzedaż

DOM nowy murowany do sprzedania. Pokój z kuchnią i sklep wolne. Wiadomość u gospodarza, ul. Glinana Nr. 20, m. 1. 22

PIANINA, Radjo, patefony najtaniej sprzedaje Chodkowski, Sienkiewicza 25. Telefon 130-00. 24

KOZETKA, 5 krzeseł i fotel dębowe, sztuczną skórą i stół sprzedam okazyjnie. Cegielniana 32, m. 9.

WILLA ładna z wszelkiemi wygodami w dobrym punkcie do sprzedania. Oferty „Republika" — „Korzystne kupno".

KARAKUŁOWE palto (nowe) okazyjnie do sprzedania. Żeromskiego 49, m. 24. 22

PRZEnośny piecyk szamotowy okazyjnie do sprzedania. 28 p. Strzelc. Kaniowskich 71, II p.

OGIER szarogniady, lat 5 pół krwi ang z rodowodem do sprzedania. Łódź, Radogoszcz, ul. Szneja 15.

LOKAL handlowy lub mieszkalny, dwupokojowy, natychmiast do oddania. — Wiadomość u dozorcy. Piramowicza 15 23

PALTO karakułowe okazyjnie do sprzedania. Południowa 20, m. 12, u p. Margolis. 22

DO SPRZEDANIA budka z węglem. Wiadomość Rokicińska 7, w budce węgla.

MOTOCYKL nowy 3 K. M. okazyjnie sprzedam. Wiadomość 180-59. 21

Lokale

MIESZKANIA 1, 2, 3, 4 i 5 pokojowe w nowych i starych domach z wygodami, pokoje umeblowane z klatki schodowej poleca Biuro „Geguz", ul. Piotrkowska 81, tel. 105-39. 30

POSZUKUJĘ 2 pokojowego mieszkania z łazienką i wygodami. Oferty sub „N. G. F." 22

JEDEN lub dwa umeblowane frontowe pokoje w eleganckim domu z utrzymaniem lub bez zaraz do oddania. Gdańska 43, m. 10. 15

DO ODDANIA 1 pokój frontowy umeblowany. Andrzeja 43, m 17. 30

ELEGANCKI pokój, winda, telefon, centralne ogrzewanie z utrzymaniem do wynajęcia, Przejazd 20 m. 9. 24

1 LUB 2 pokoje, ewent. z używalnością kuchni, odnajmę. Al. Kościuszki 32, II p. m. 19, telef. 121-71. Obejrzeć można do godz. 2-ej. 21

LOKAL na biuro, przedsiębiorstwo gabinet doktora, adwokata. Okolica ulicy 11 Listopada. Propozycje sub „NE" 22

POKÓJ słoneczny, frontowy, od zaraz do wynajęcia, wszelkie wygody, telefon. Narutowicza 35, m. 15. 22

Rytm wielkiego miasta! Szał kankana! Miłość i Młodość!
Wielkie arcydzieło 1932 roku. Reż. słynnego Augusta Geniny. — Najbliższy przebój kina
„Splendid".

DUŻY pokój do wynajęcia wprost od gospodarza. Różana 10, dojazd 14.

MAŁY, skromnie umeblowany pokój do wynajęcia. Wejście niekrępujące. Winda, telefon 122-11.

PIOTRKOWSKA 108 m. 7 (front) balkonowy pokój do wynajęcia oraz bardzo tanio sypialnia mahoniowa do sprzedania. Od 2—7.

POKÓJ ładnie umeblowany, słoneczny frontowy do wynajęcia. 6-go Sierpnia 7, m. 16. od 10—12 i 2—5 p. p.

POKÓJ frontowy z umeblowaniem lub bez od zaraz oddam. Sienkiewicza 9, od 11—4.

POKÓJ umeblowany dla przyjezdnego pana do wynajęcia. Piotrkowska 81, A. Gilles, m. 26.

ŁADNIE umeblowany duży ciepły pokój wynajmę 1—2 solid. osobom lub bezdz. małż. Oddzielne wejście. pierwsze piętro, wszelkie wygody. Południowa 18, Gimnazjum. 24

DO WYNAJĘCIA 2 pokoje frontowe umeblowane lub pojedyńczo, niekrępujące. Andrzeja 48, m. 11.

SOLIDNA pani poszukuje natychmiast umeblowanego, niekrępującego pokoju z telefonem w czystym domu. Dzwonić: 245-15.

2 POKOJE z utrzymaniem do wynajęcia . Albrechtowa, Żeromskiego 77/79, mieszk. 15. 22

Posady

ZASTĘPCY i zastępczynie! Przewrót w dotychczasowym systemie pracy! 50 zł. dziennie łatwo zarobi każdy, przy naszych nowych warunkach sprzedaży i systemie pracy. Zgłoszenia osobiste przyjmuje Dyrektor H. Zinner, dnia 22 i 23 listopada, Łódź. „Hotel Polonja". 22

POTRZEBNA panna izraelitka na wyjazd do cztero - letniej dziewczynki. Zgłosić się Żeromskiego 18, poprzeczna oficyna, drugie piętro, drzwi na prawo. Godziny przyjęć 12—2 p. p.

SZOFER - mechanik z dłuższą praktyką poszukuje posady. Oferty pod „S. S." do „Republiki". 22

AGENT zdolny z branży perfumeryjno galanteryjnej szuka przedstawicielstwa lub posady, może też być w innej branży. Zgłoszenia — „Republika" pod „Prezentujący". 22

SAMODZIELNY tech. - dent. przyjmuje zamówienia ewent. posadę u dentysty. Boksenberg. Aleja 1 Maja 23. 22

INTELIGENTNY, energiczny wojażer, wyjeżdżając co tydzień do innej miejscowości Kongresówki i Śląska z ramienia poważnej firmy, przyjmie dodatkowe, solidne zastępstwo. Łask. of. sub „M. S." do „Republiki". 21

AGENTKI do lekkiej akwizycji z kaucją zł. 15 mogą się zgłosić od 7—9 wieczór. Piotrkowska 116, m 45.

LEK.-DENT. poszukiwana, celem współpracy. Of. sub „Technik". 22

Nauka i wychowanie

GRUPA korepetytorów specjalistów naucza w zakresie 8 klas gimnazjów wszelkiego typu. Specjalność matura, egzamina eksternistyczne. Pojedyńczo w kompletach. Dorosłych metodą przyspieszoną. Opracowanie wszelkich tematów maturycznych. Przygotowanie do egzaminów wstępnych na Uniwersytet i Politechnikę. Wykładowcy:
P. Agizim
A. Gitis
A. Pasternak
L. Szymkiewicz
Zgłaszać się telefonicznie 231-20, godz. 4—8 w. Osobiście: Sienkiewicza 20, w lokalu Towarzystwa Krzewienia Oświaty. g. 7—8 w.

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka Nr. 21, m. 8-a, front. codz. od godz. 4—7 po poł.

NAUCZYCIELKA udziela języka polskiego, dorosłym metodą skróconą. Ceny umiarkowane. Telefon 161-82, od 3—5 po poł. 22

MADEMOISELLE Marie enseigne anglais, francais allemand. Traugutta 2, I et. fr. 30

PARYŻANKA, dyplomowana nauczycielka udziela lekcyj jęz. francuskiego, gramatyki, pomocy szkolnej, literatury, konwersacji po cenach umiarkowanych. Południowa 20, m. 20 w podwórzu w lewej oficynie na parterze Tel. 150-17 od 3—5-ej.

Rozmaite

Drobne ogłoszenia w „Republice" są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cokolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

POSZUKUJĘ wspólniczki inteligentnej energicznej panny izr. z niewielkim kapitałem, celem założenia wspólnego interesu. Oferty pod „Korzystne".

SMOKINGI i fraki wypożyczam. D. Kartowski, Piotrkowska 126, tel. 115-46 poleca najnowsze modele, damskie i męskie. 22

Zagubione dokum.

POZOSTAWIONO dnia 19 b. m. w Banku Polskim portfel bronzowy z monogramem J. B., zawierający zezwolenie na broń, prawo jazdy i inne dokumenty. Uprasza się znalazcę o zwrot dokumentów pod adresem: Fabryka Horaka. przy Bogdanow, Ruda Pabjanicka, Fabryka Horaka. 21

SKRADZIONO F. Koniecznemu, zam. przy ul. Rokicińskiej 11, weksel blanco na sumę zł. 200, wyst. Benda, Rokicińska 13, prócz tego jeszcze skradziono 5 weksli. Razem 6. 21

STEFAN Kolacki, Nowo - Zarzewska Nr. 9 zagubił portfel z dokumentami: Prawo jazdy, książeczkę wozu na Kieleckie województwo Nr. 71,875 i dowód rejestracyjny. 22

LEJBA Engelman zagubił prawo jazdy Nr. 820. Przejazd 36. Łódź. 22

Dr. Z. Pinczewska

Położnictwo. choroby kobiece
GDAŃSKA 57, I piętro. telefon 108-01

Redakcja i Adm. Piotrkowska 49. Godz. przyjęć Redakcji 6—7 po poł. Tel. Adm. 122.14. Tel. Red. 127-24, 136-43, 136-44, 189 00. Tłocznia: 180-80. Konto P. K. O. „Wyd. Republika" 68.14

Prenumerata „II. Republiki" od 1 lutego 1931 roku wynosi w Łodzi 4.00 za odnoszenie do domu 40 gr., z przesyłką pocztowa w kraju zł. 5.50, zagranica zł. 10. „Express" i „Republiki" wraz z odnoszeniem 7.00 złotych.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 12 gr. za wiersz milimetrowy (na stronie 10-szpalt.) W TEKŚCIE: 50 gr za wiersz milimetrowy. (na stronie 4-szpalt.) NA STR. 1-ej zł. 2.— za wiersz milimetrowy. (na stronie 4-szpalt.) NEKROLOGI: 40 gr za wiersz milimetrowy (na str. 4-szp.) Zaręcz. i zaślub. po tekście 10 zł. Za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamiejscowe o 50 proc. zagraniczne o 100 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50 poszuk. pracy 10 groszy najmniejsze zł. 1.20. Ogłoszenia adwokatów ryczałtem 25 zł.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia. Jeżeli niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki. które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawnictwo „Republika", Sp. z ogr. odp. i redaktor odpow. Wacław Smólski. W druk. „Republiki", sp. z ogr. odp. w Łodzi Piotrkowska 49 i 64.